



Handelshögskolan
VID GÖTEBORGS UNIVERSITET

IFRS 8 – Förändring i segmentrapportering

Magisteruppsats i företagsekonomi
Externredovisning och Företagsanalys
HT 2009
Handledare: Kristina Jonäll och Jan Marton
Författare: Madelene Andersson 83-02-24
Ebba Linse 86-01-08

Förord

Författarna vill inleda med att tacka handledarna Jan Marton och Kristina Jonäll för deras stöd och engagemang i uppsatsprocessen. Tack även till opponentgruppen, vänner och familj som kommit med kloka råd under uppsatsskrivandet.

Trevlig läsning!

Göteborg, 9 januari, 2010

Madelene Andersson

Ebba Linse

Sammanfattning

Examensarbete i företagsekonomi, Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet, Externredovisning och Företagsanalys, Magisteruppsats, HT 2009

Författare: Madelene Andersson och Ebba Linse

Handledare: Kristina Jonäll och Jan Marton

Titel: *IFRS 8- Förändring i segmentrapportering*

Bakgrund och problem: IFRS 8, rörelsesegment, är ett resultat av det samarbetsprojekt som pågår mellan de två dominerande normsättarna på redovisningsområdet, International Accounting Standards Board (IASB) och Financial Accounting Standards Board (FASB). IASB offentliggjorde i november år 2006 IFRS 8 som ersatte IAS 14, segmentrapportering, för räkenskapsår från och med 1 januari år 2009. IFRS 8, har till skillnad från IAS 14 ledningsperspektiv på sin segmentrapportering i de finansiella rapporterna, vilket kan bidra till lägre jämförbarhet mellan företagen och högre relevans.

Syfte: Syftet med studien är att identifiera skillnaderna mellan IAS 14 och IFRS 8 vad gäller antalet segment, mellan årsredovisningen för år 2008 och första kvartalsrapporten för år 2009. Syftet mer konkret, är att undersöka om företagen i studien har förändrat antalet segment samt om det påverkat jämförbarheten.

Metod: Urvalet för studien är de 255 företag som var listade Stockholmsbörsens listor Large Cap, Mid Cap och Small Cap den 9e november 2009. Studiens är en jämförelse på företagens förändring i antal rapporterade segment mellan årsredovisningen år 2008 och första kvartalsrapporten för år 2009.

Resultat och slutsatser: Författarna kan inte statistiskt säkerhetsställa att en förändring skett i antalet segment. Därför kan författarna inte heller uttala sig om jämförbarheten har påverkats till följd av införandet av IFRS 8.

Förslag till fortsatt forskning: Ett förslag till fortsatt forskning är att analysera om segmentupplysningarna har förändrats efter införandet av IFRS 8. En studie lik författarnas kan göras enbart på årsredovisningarna mellan år 2008 och år 2009. Vidare kan en studie baseras på om segmentinformationen för geografiskt områden har förändrats efter införandet av IFRS 8.

Förkortningar

ED Exposure Draft

FASB Financial Accounting Standards Board

IAS International Accounting Standards

IASB International Accounting Standards Board

IFRS International Financial Reporting Standards

SFAS Statement of Financial Accounting Standards

US GAAP Generally Accepted Accounting Principles

Innehållsförteckning

1	Introduktion.....	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Problemdiskussion	2
1.3	Problemformulering.....	3
1.4	Syfte.....	3
1.5	Fortsatt disposition	4
2	IAS 14 och IFRS 8.....	5
2.1	Syfte.....	5
2.2	Tillämpningsområde.....	5
2.3	Definition av ett segment.....	5
2.4	Redovisningsprinciper	6
2.5	Upplysningar.....	7
2.6	Delårsrapportering.....	7
3	Referensram	8
3.1	Segmentrapportering	8
3.1.1	Användarnas perspektiv	8
3.1.2	Företagets perspektiv.....	9
3.2	Informationsasymmetrin.....	9
3.2.1	Upplysningar.....	9
3.3	Utvecklandet av IFRS 8.....	10
3.4	Från Risk and reward approach till Management approach.....	11
3.4.1	Jämförbarhet och relevans.....	11
3.5	Organisationers beteende i en förändringsprocess.....	11
3.6	Effekter av SFAS 131.....	12
4	Metod.....	14
4.1	Metodval	14
4.2	Urval	14
4.3	Datainsamling.....	14
4.3.1	Bortfall.....	15
4.4	Variabler	15
4.5	Deskriptiv och hypotesprövande del.....	16

4.6	Icke-parametriska test.....	17
4.6.1	Statistiska test	17
4.7	Undersökningsmall.....	18
4.8	Metoddiskussion	18
5	Empiri & Analys	20
5.1	Studiens urval.....	20
5.2	IFRS 8 effekter på segmentrapporteringen.....	21
5.2.1	Total förändring i antalet rapporterade segment	21
5.2.2	Företagens förändring i rapporterade segment per lista och bransch	22
5.3	Förändringen	24
5.3.1	Förändring totalt	24
5.3.2	Förändringen på listorna	24
5.3.3	Förändringen på branscherna	25
5.4	Sammanfattning av deskriptiv data	26
5.5	Hypoteserna	27
5.6	Diskussion utifrån referensramen.....	27
5.6.1	Företags segmentrapportering	27
5.6.2	Användares behov och företags incitament	28
5.6.3	Organisationers beteende i en förändringsprocess.....	28
5.6.4	Från en risk and rewards approach till en management approach	29
6	Resultat	30
6.1	Slutsatser	30
6.2	Förslag till fortsatt forskning	31
7	Källförteckning	32
	Bilaga 1	36
	Bilaga 2	37
	Bilaga 3	43
	Bilaga 4	45

Figurförteckning	Sida
Figur 1: Framtagandet av IFRS 8 (Egen)	10
Figur 2: Beskrivning av population och statistiska test (Egen).....	17
Figur 3: Företagens förändring i rapporterade segment per lista i procent (Egen)	22
Figur 4: Företagens förändring i rapporterade segment per bransch i procent (Egen)	23
Figur 5: Förändringen i segment (Egen)	26

Tabellförteckning	Sida
Tabell 1: Undersökningsmall (Egen)	18
Tabell 2: Undersökningsmall (Egen)	18
Tabell 3: Beskrivning av studiens urval (Egen).....	20
Tabell 4: Segmentrapportering för respektive företag (Egen)	21
Tabell 5: Total förändring i antalet rapporterade segment (Egen)	21
Tabell 6: Företagens förändring i rapporterade segment per lista (Egen).....	22
Tabell 7: Företagens förändring i rapporterade segment per bransch (Egen)	23
Tabell 8: Förändringen totalt.....	24
Tabell 9: Förändringen på Large Cap	24
Tabell 10: Förändringen på Mid Cap	25
Tabell 11: Förändringen på Small Cap	25

1 Introduktion

I introduktionen redogörs för studiens bakgrund. Introduktionen följs av en problemdiskussion och problemformulering som mynnar ut i studiens syfte.

1.1 Bakgrund

I november år 2006 offentliggjorde International Accounting Standards Board (IASB) IFRS 8, rörelsesegment. Standarden ersatte IAS 14, segmentrapportering, för räkenskapsår från och med 1 januari år 2009 (EU-kommissionen, 2007).

Marknadssegmentering kan ske genom att företag gör en indelning efter exempelvis geografiskt läge, storlek och bransch (Holmström, 2005). Enligt Rapparport & Lerner (1972) ska rapportering av segment bidra till ett bättre beslutfattande när det gäller företagets komponenter, vilka kan skilja sig åt gällande tillväxt, lönsamhet och risk. Segmentrapportering kan hjälpa användarna att få bättre förståelse för företagets prestationsförmåga, då segmentinformation kan bidra till att företagets framtida kassaflöde tydligare förutses (EU-kommissionen, 2007). Holmström (2005) menar att den vanligaste uppdelningen av segment är som nämnt ovan att göra en indelning på bransch eller typ av verksamhet och geografiskt område, men Nobes & Parker (2000) poängterar att vad som är ett segment kan variera stort mellan företag. Dessutom kan företag ha svårt att identifiera segment, då företag inte vill riskera att lämna ut för mycket information till intressenterna.

Segment definieras i IAS 14 som en rörelsegren eller geografiskt område. En rörelsegren avsåg en del av ett företag som kunde bestå av en enskild produkt eller en tjänst. Produkterna och tjänsterna behövde inte vara identiska utan kunde vara likartade produkter och tjänster som var utsatta för risker och möjligheter. (IAS 14, p 9, 2008) Till skillnad från IAS 14, där risker och möjligheter var i fokus, utgår IFRS 8 från den information som högste verkställande beslutsfattare får inom företaget (IFRS 8 p.5b, p. 25, 2009).

IFRS 8 bygger på den amerikanska standarden SFAS 131, "Disclosures about Segments of an Enterprise and Related Information", och är ett resultat av det samarbetsprojekt som pågår mellan de två dominerande normsättarna på redovisningsområdet, International Accounting Standards Board (IASB) och Financial Accounting Standards Board (FASB). Ledningsperspektivet, som är centralt i IFRS 8 liksom i SFAS 131, syftar till att göra segmentrapporteringen mer relevant för användarna (Alexander & Archer, 2008). Både IAS 14 och IFRS 8 är upplysningsstandarder. IFRS 8 gäller för företag vars aktier eller skuldebrev är föremål för allmän handel. Den gäller också för företag som har ingivit eller är i färd med att inge sina finansiella rapporter till en tillsynsmyndighet i syfte att emittera värdepapper på en offentlig marknad (IAS 14 p. 3, 2008, IFRS 8 p. 2, 2009).

För att investerarna skall kunna använda sig av informationen i de finansiella rapporterna behöver informationen ha en viss grad av tillförlitlighet och relevans. Samtidigt är det viktigt att likartade redovisningsprinciper används så att användare kan göra jämförelser mellan företag (Föreställningsramen p. 39, 43). Enligt den nya standarden IFRS 8 behöver inte samma redovisningsprinciper användas i koncernredovisning och segmentredovisning. Då segmentinformationen bygger på den interna rapporteringen, kan jämförbarheten mellan företag och i företag över tid försämrats (IASB, 2008)

1.2 Problemdiskussion

Före införandet av IFRS 8 genomförde EU-kommissionen en undersökning om IFRS 8 effekter. Undersökningen är gjord på 207 respondenter, bestående av bland annat investerare, revisionsbyråer och företag. Studien visade bland annat att en del investerare tror att jämförbarheten mellan företag kan komma att minska. Många respondenter tror dock att segmentinformationen blir mer relevant och användbar efter införandet av IFRS 8.

Janzon & Larsolle (2007) skriver att IFRS 8 ger möjlighet för intressenter att se på företaget genom ledningens ögon, dock ur ett konkurrensperspektiv kan den interna informationen vara känslig att ge ut externt. Företags intressenter är inte bara de som tillskjutigt kapital utan kan också vara konkurrenter. Att lyckas skapa en balans mellan intressenternas krav likväl företagets behov av intressenternas bidrag är något som ledningen måste uppmärksamma (Holmström, 2005). Ledningsperspektivet i segmentredovisningen kan leda till att antalet redovisade segment kan komma att öka (PWC, 2008).

Thomasson et. al (2005) menar att den externa redovisningen är relativt begränsad med information jämfört med den interna redovisningen. Den begränsade mängden av information kan bero på att företag inte vill visa en detaljerad information till konkurrenter. Ledningsperspektivet kan bidra till att verkligheten i företaget avspeglas bättre, då intressenter kommer att få samma information som ledningen utgår ifrån. På så sätt får investerarna en mer relevant information om varje segments ekonomiska situation och kan få en bättre grund för investeringsbeslut (IASB, 2008).

Det inte säkert att det kommer att bli en förändring i företags segmentrapportering, eftersom de risker och möjligheter som skulle identifierades i IAS 14, bestämde hur segmenten skulle organiseras och ledas. Det byggde på intern information som därför påverkade rapporteringens upprättande. En uppdelning i primära och sekundära segment som gjordes i IAS 14 användes inte av alla företag som beslutsunderlag, utan fanns där för att standarden krävde det. På så sätt blev det en extra kostnad för företag att ta fram denna segmentinformation. Med införandet av IFRS 8 kommer troligtvis kostnaderna minska, i och med att segmentinformationen överensstämmer med den som tas fram internt. (EU kommissionen, 2007).

Övergången till IFRS 8 kan dra ut på tiden i företag. Att införa en ny standard i ett företag sker inte automatiskt utan kan vara en process. Institutionella teorier talar för olika sätt att uppnå förändring i organisationer. Vidare beskriver den skandinavisk institutionell teori att förändring i organisationer inte alltid är enkelt att genomföra. Ett problem som förklara varför inte organisationer förändras är att alla inom organisationen måste vara aktiva i förändringen (Eriksson-Zetterquist et al, 2006).

Det råder en osäkerhet angående om IFRS 8 kommer att leda till fler, färre eller oförändrat antal rapporterade segment i de finansiella rapporterna (EU-kommissionens, 2007). EU-kommissionens undersökning visar att vissa respondenter tror att antalet segment kommer att öka. Studier i USA visar på att antalet rapporterade segment har ökat något, men att det är en långsam process att anpassa sig till den nya standarden (EU-kommissionen, 2007).

1.3 Problemformulering

Har antalet segment förändrats i rapportering sedan införandet av standarden IFRS 8?

1.4 Syfte

Syftet med studien är att identifiera skillnaderna mellan IAS 14 och IFRS 8 vad gäller antalet segment, mellan årsredovisningen för år 2008 och första kvartalsrapporten för år 2009. Syftet mer konkret, är att undersöka om företagen i studien har förändrat antalet segment samt om det påverkat jämförbarheten.

1.5 Fortsatt disposition

Kapitel 2

IAS 14 och IFRS 8

För att få en ökad förståelse för vad ett segment var i IAS 14 och är i IFRS 8 presenteras standardernas olika segmentdefinitioner. Kapitlet beskriver vad författarna anser är de väsentliga skillnaderna mellan IAS 14 och IFRS 8.

Kapitel 3

Referensram

I referensramen redogörs för segmentrapporteringens historia, användarnas behov och företagens perspektiv på segmentrapporteringen samt behovet av upplysningar. Därefter redogörs för utvecklingen av IFRS 8, vad institutionell teori är och sist beskrivs effekterna av SFAS 131.

Kapitel 4

Metod

I metoden redogörs för studiens urval, tillvägagångssättet för datainsamlingen och bortfall för studien. Därefter presenteras hypoteserna och de statistiska test som kommer att användas i analysen. Kapitlet avslutas med en kritisk metoddiskussion.

Kapitel 5

Empiri & Analys

I empiri och analys inleds kapitlet med att redogöra och analysera studiens deskriptiva statistik. Den deskriptiva statistiken avslutas med en kort sammanfattning. Kapitlet avslutas med en analys av det deskriptiva materialet kopplat till referensramen och hypotesprövningarna för studien.

Kapitel 6

Resultat

Kapitlet redogör för de väsentligaste slutsatser författarna har fått fram utifrån analysen. Vidare följer förslag till fortsatt forskning.

2 IAS 14 och IFRS 8

Kapitlet ska bidra till en större förståelse för skillnaderna mellan IAS 14 och IFRS 8. Författarna har valt att endast ta upp de skillnader som enligt dem är de väsentligaste förändringarna som skett i segmentrapporteringen. För att få en ökad förståelse för vad ett segment kan vara i IAS 14 och är i IFRS 8 presenteras standardernas olika segmentdefinitioner.

De huvudsakliga skillnaderna mellan IAS 14 och IFRS 8

2.1 Syfte

IAS 14 ersattes av IFRS 8 för år som börjar den 1 januari år 2009 (IAS 14, s.269, 2008). Det grundläggande syftet med IAS 14 och IFRS 8 är att underlätta för användarna av de finansiella rapporterna att göra bedömningar av företagets verksamhet (IAS 14, s. 271, 2008 & IFRS 8, p.1, 2009). IAS 14 syftade till att ta fram principer för hur segmentinformationen skulle kunna hjälpa användarna av de finansiella rapporterna att bättre förstå hur företaget påverkats historiskt, att bättre förstå de risker och möjligheter som företaget möter samt kunna göra bedömningar för företaget som helhet (IAS 14, s 271, 2008). IFRS 8 syftar till att hjälpa användarna av de finansiella rapporterna att förstå företagets verksamhet och den ekonomiska miljö det befinner sig i och således kunna bedöma vilka de finansiella effekterna kan bli (IFRS 8, p.1, 2009).

2.2 Tillämpningsområde

IFRS 8 tillämpas på finansiella rapporter för företag som har egetkapitalinstrument eller skuldebrev utgivna för allmän handel, eller som har lämnat eller inom kort kommer att lämna sina finansiella rapporter till en tillsynsmyndighet för emittering av värdepapper (IFRS 8, p. 2, 2009). IAS 14 tillämpades på finansiella rapporter för företag som har eller är i färd att emittera aktier eller skuldebrev för allmän handel (IAS 14, p. 3, 2009).

2.3 Definition av ett segment

I IAS 14 definierades ett segment efter rörelsegren eller geografiska område. Segmenten delades upp i primära eller sekundära segment, utifrån om det var rörelsegrenarna eller de geografiska områdena som utgjorde de största riskerna och möjligheterna. (IAS 14, p.9, 2008) Om ett företag påverkades mest av skillnader i rörelsegrenars risker och möjligheter utgjorde rörelsegrenarna de primära segmenten och geografiska områden således de sekundära segmenten (IAS 14, p.26, 2008). I IFRS 8 definieras ett segment som ett rörelsesegment när dess rörelseresultat granskas av den högste verkställande beslutsfattaren (IFRS 8, p.5b, 2009). Högste verkställande beslutsfattare är en chef eller en funktion i företaget, som granskar segmentens resultat och fördelar resurser till segmenten (IFRS 8, p.7, 2009).

IAS 14s definition av ett segment är följande:

"... En rörelsegren är en redovisningsmässigt identifierbar del av ett företag vilken tillhandahåller en enskild produkt eller tjänst eller en grupp av likartade produkter eller tjänster och som är utsatt för risker och möjligheter som skiljer sig från vad som gäller för

andra rörelsegrenar. Faktorer som skall beaktas när man tar ställning till om produkter eller tjänster är likartade innefattar:

- a) Karaktären för produkten eller tjänsten.
- b) Karaktären på produktionsprocessen.
- c) Vilka kundkategorier som använder produkten eller tjänsten.
- d) Hur produkten distribueras eller tjänsterna utförs.
- e) I vilken utsträckning verksamheten, i tillämpliga fall, påverkas av regleringar, gäller exempelvis banker, försäkringsföretag och offentliga verksamheter.

Ett geografiskt område är en redovisningsmässigt identifierbar del av ett företag, som tillhandahåller produkter eller tjänster inom en ekonomisk miljö som är utsatt för risker och möjligheter som skiljer sig från vad som gäller för andra ekonomiska miljöer. Faktorer som ska beaktas när man fastställer vad som är ett geografiskt område innefattar:

- a) Hur likartade de ekonomiska och politiska förhållandena är.
- b) Graden av samverkan mellan verksamheter i olika geografiska områden.
- c) Närheten mellan verksamheter som bedrivs på olika platser.
- d) Särskilda risker som är förknippade med verksamheten i ett visst område.
- e) Valutaregleringar.
- f) Valutarisker.

Ett segment för vilket information ska lämnas är en rörelsegren eller geografiskt område som identifieras med utgångspunkt från ovanstående definitioner.” (IAS 14, p.9, s. 272-273, 2008)

IFRS 8s definition av ett rörelsesegment är följande:

”Ett rörelsesegment är en del av ett företag

- a. Som bedriver affärsverksamhet från vilken den kan få intäkter och ådra sig kostnader (inklusive intäkter och kostnader i samband med transaktioner med andra delar av samma företag),
- b. Vars rörelseresultat regelbundet granskas av företagets högste verkställande beslutsfattare som underlag för beslut om fördelning av resurser till segmentet och bedömning av dess resultat, och
- c. Om vilket det finns fristående finansiell information.

Ett rörelsesegment kan bedriva affärsverksamhet som ännu inte gett några inkomster, exempelvis kan en uppstartsverksamhet vara ett rörelsesegment innan den börjar ge intäkter.” (IFRS 8, p.5, s.166, 2009)

2.4 Redovisningsprinciper

I IAS 14 skulle segmentinformationen vara utformad enligt samma redovisningsprinciper som användes av företaget i de finansiella rapporterna (IAS 14, p.44, 2008). Orsaken till att samma redovisningsprinciper krävdes, är att segmentinformationen är till för att användarna av de finansiella rapporterna ska kunna göra bättre bedömningar av hela företaget (IAS 14, p.45, 2008). IFRS 8 utgår från att de finansiella rapporterna ska hjälpa användarna att bedöma karaktären och de finansiella effekterna av företagets verksamhet (IFRS 8, p. 20, 2009). Den information som rapporteras för ett segment ska motsvara den information som den högste verkställande beslutsfattaren får (IFRS 8, p. 25, 2009).

Intäkter, kostnader, resultat, tillgångar och skulder hänförliga till ett segment definierar IAS 14 i standarden punkt 16-25. En motsvarande definition saknas i IFRS 8, istället ska resultat,

tillgångar och skulder som brukar rapporteras till högste verkställande beslutsfattare anges i de finansiella rapporterna (IFRS 8, p 23-24, 2009).

2.5 Upplysningar

Nytt i och med införandet av den nya standarden är att IFRS 8 kräver att viss information om segment ska lämnas för hela företaget även om företaget bara har ett segment där information ska lämnas. Sådan information är upplysningar om varje produkt och tjänst, geografiskt område och större kunderna. De största kunderna är de som utgör mer än tio procent av de totala intäkterna (IFRS 8, p31-34, 2009).

2.6 Delårsrapportering

IFRS 8 har medfört förändringar i standarden IAS 34, som är en standard om delårsrapportering. IFRS 8 har medfört att en ökad mängd segment information ska lämnas i delårsrapporterna. I IAS 34 behövde endast information lämnas om nettoomsättning och rörelseresultat för geografiskt område eller rörelsegren beroende på vilken redovisningsprincip som användes (IAS 34, p.16g, 2008). Efter införandet av IFRS 8 kräver IAS 34 att information lämnas bland annat om intäkter från externa kunder, intäkter från andra segment och om ändringar gjorts i segmentindelningen sedan senaste räkenskaps slut (IAS 34, p.16g, 2009).

3 Referensram

I referensramen redogörs först för segmentrapportering och dess historia, därefter beskrivs användarnas och företagens perspektiv på segmentrapporteringen och dess upplysningar. Därefter redogörs för utvecklingen av IFRS 8 och skillnaderna mellan risk and rewards approach och management approach perspektiven. Vidare beskrivs vad institutionell teori är och sist beskrivs effekterna av den amerikanska standarden SFS 131.

3.1 Segmentrapportering

Segmentrapportering handlar om att bryta ner företaget i olika delar. Vad som karaktäriseras som ett segment kan variera stort i olika företag. Den vanligaste uppdelning är på bransch och geografiskt område (Nobes & Parker, 2000). Enligt Haller et al (2003) blev segmentrapporteringen en central fråga på 1960-talet i takt med att allt fler företag blev globalt verksamma. Enligt Epstein & Jermakowicz (2008) började företagens verksamheter vid den här tiden uppdelas i olika affärgrenar. Resultatet från rörelsens olika delar blev därför svårt att utläsa i de finansiella rapporterna när ingen segmentrapportering existerade. Företagens ökade etablering runt om i världen och dess allt mer komplexa struktur gjorde att intresset för segmentrapportering bland de nationella normsättarna växte. När FASB grundades i USA år 1973 var segmentrapportering högt upp på agendan. Enligt Alexander & Archer (2008) var FASB de första normsättarna att ge ut en standard om segmentrapportering. Fem år efter att FASB gav ut sin segmentstandard gav IASB ut sin första standard om segmentrapportering.

I IAS 14 skulle endast segment med extern försäljning rapporteras. Företag behövde endast lämna information om ett segment då mer än hälften av segmentets intäkter kom från externa kunder. I IFRS 8 ska varje segment redovisa sin del av totala intäkter och alla rörelsesegment ska tydliggöras (Edlund & Kyrö, 2007).

3.1.1 Användarnas perspektiv

Interna och externa användare har tillgång till olika information. De externa användarna måste förlita sig på att informationen i de finansiella rapporterna är tillförlitlig. De finansiella rapporterna är den information som de externa användarna använder sig av vid bedömning om företagets prestation, och ska därför förmedla en neutral och objektiv bild av verkligheten i företag. Om användarna inte får rätt information är det möjligt att felaktiga beslut tas (Falkman, 2000). IASB anser att de viktigaste användarna är investerare. Investerare har ett behov av information om den risk som en investering innebär och vilken avkastning den kan tänkas ge. Dessutom behöver de underlag för beslut om att köpa, sälja eller behålla aktier. Andra användare kan vara anställda, leverantörer, kreditgivare, kunder, statliga myndigheter och andra användare i samhället (Föreställningsramen, p. 9-10, 2009). Investerare bestämmer om de ska köpa eller sälja sina andelar i företaget genom att koppla företagets uppskattade värde till marknadspriset (Allee et al. 2008). Genom att dela upp organisationen i segment kan varje segments vinst-, tillväxt-, och riskpotential tas fram och därmed underlätta uppskattningen av företagets framtida kassaflöde (EU-kommissionen 2007). Piotroski (2002) har genomfört en studie om en ökad segmentrapportering är värdefull för investerares analys om framtida ekonomiska fördelar. Undersökningen visade att en utökad segmentinformation i de finansiella rapporterna är värdefullt för investerare, eftersom de bidrar till en ökad precision i investerares prognoser.

3.1.2 Företagets perspektiv

Även om segmentrapportering i de finansiella rapporterna ger användare en ökad förståelse för företagets verksamhet, kan företag visa ovilja att lämna ut segmentinformation (Nobes & Parker, 2006). Calantone & Montoya-Weiss (1999) menar att produkt- och marknadsval som rapporteras i segmentinformationen kan vara känslig att ge ut i de finansiella rapporterna för konkurrensutsatta företag. Vidare menar Verrecchias (1990) att branscher som har mindre konkurrens lämnar mer upplysningar än företag som är konkurrensutsatta. Även en undersökning genomförd av Leuz (1999) visar att företag är benägna att lämna ut mer segmentinformation om risken att få konkurrensnackdelar är mindre. Dock menar Hayes & Lundholm (1996) att företag i även icke konkurrensutsatta branscher har incitament att undvika att lämna upplysningar, då de vill skydda sina konkurrensfördelar.

3.2 Informationsasymmetrin

Förhållandet mellan företagsledningen och företagets intressenter är ett känt problem inom agentteorin. Agentteorin beskriver förhållandet mellan ägare (principal) och ledning (agent). Teorin handlar om att principalen kontrollerar att agenten agerar utefter den information som principalen efterfrågar (Falkman, 2000). Ledningen har fritt utrymme för åtgärder, och aktieägaren övervakar ledningens frihet med hjälp av de finansiella rapporterna. Agentteorin beskriver att det finns en inbyggd konflikt mellan investerare och företagsledning. Företagsledningen kan ha ett incitament att inte alltid agera utifrån investerarnas bästa, vilket grundar sig i att individer vill maximera sin egen nytta (Jensen & Meckling, 1976).

3.2.1 Upplysningar

Ett sätt att lösa konflikten mellan företagsledningen och företagets intressenter är att företaget förmedlar den information investerare vill ha, vilket kan ske genom upplysningar i de finansiella rapporterna (Whittington, 2008). Enligt Jiraporn et al. (2006) tar ledningen i större utsträckning beslut som gynnar dem själva när de inte har ett så stort ansvar gentemot investerarna. Agerandet kan leda till att företagets resultat sjunker och därmed aktievärdet. Upplysningar i de finansiella rapporterna är därför ett sätt för ledningen att ta större ansvar gentemot investerarna. Vidare beskriver Diamond & Verrecchia (1991) att informationsasymmetrin kan minska om kvaliteten i upplysningarna ökar. Detta kan leda till en lägre informationsasymmetri och att investerare lättare kan koppla ihop ledningsbeslut med företagets resultat. Dock kräver agentteorin att när kvaliteten på upplysningarna sjunker finns större möjlighet för företagsledningen att agera utifrån sina egna incitament (Hope & Thomas, 2008). Att företagsledningen agerar utifrån att maximera den egna nyttan inkluderar ”empire building” som innebär minskat rörelseresultat och värde på företaget. Företag har möjlighet att agera så här när kvaliteten på upplysningarna sjunker, eftersom det då är svårare för investerare att koppla ledningens beslut till företagets resultat (Hope & Thomas, 2008).

3.3 Utvecklandet av IFRS 8



Figur 1: Framtagandet av IFRS 8 (Egen)

För att uppnå enhetliga redovisningsregler i världen samarbetar de två stora normsättarna IASB och FASB för att konvergera regelverken (IASB, 2006b). Representanter för normgivningsorganen träffades den 18 september år 2002 i Norwalk, USA. Samarbetsprojektet kallas därför för The Norwalk Agreement. The Norwalk Agreement innebär att utvecklandet av harmoniserande redovisningsregler ska vara av hög kvalitet med giltighet både nationellt och internationellt. Överenskommelsen innebär mer specifikt att de båda normsättarna skall arbeta för att existerande redovisningsstandarder ska bli mer överensstämmande, samt att koordinera sitt arbete så att harmonisering bibehålls (FASB, 2002).

År 2006 offentliggjorde IASB och FASB ett Memorandum of Understanding (MoU), som betydde att vissa delmål skulle nås före år 2008. Målen gällde både de kortsiktiga konvergensprojekten samt de längre samarbetsprojekten som upprättades. Ett av målen i konvergensprojekten har varit att konvergera IFRS med US GAAP genom utgivandet av IFRS 8 (IASB, 2006a). IFRS 8 bygger på FASBs standard SFAS 131, Disclosures about Segments of an Enterprise and Related Information, standarden gavs ut år 1997 och ersatte då av den tidigare standarden SFAS 14 (IASB, 2006b).

IASB trodde år 2006 att ledningsperspektivet i IFRS 8 skulle komma att förbättra den finansiella rapporteringen. Användarna kommer få samma information som ledningen, då informationen i de finansiella rapporterna ska överensstämma med den som tas fram internt. IASB trodde innan införandet av IFRS 8 att standarden skulle leda till en lägre kostnad för framtagandet och öka aktualiteten i de finansiella rapporterna (IASB, 2006b).

3.4 Från Risk and reward approach till Management approach

Problemet som normsättare har stått inför är att det inte finns några enhetliga redovisningsregler i världen (Emmanuel & Garrod, 2002). Förutom att det saknas gemensamma redovisningsregler för företag, så skiljer olika företags strategier och beteende sig åt. Det här påverkar hur den interna rapporteringen utformas i företagen. Utifrån relevans och jämförbarhet ansåg FASB således att information kopplad till företags egna ledningsstrukturer skulle leda till mer användbar information för användarna av de finansiella rapporterna (Emmanuel & Garrod, 2002).

IFRS 8 utgår från ett ledningsperspektiv, vilket kallas för management approach, som handlar om att segmentrapporteringen ska baseras på den interna rapporteringen (Janzon & Larsolle, 2007). Uttrycket management approach kommer från FASBs standarden SFAS 131 och handlar om att upplysningar ska lämnas om varje segment baserat på ledningsperspektiv. IFRS 8 skiljer sig från IAS 14 som fokuserade på ekonomiska risker och möjligheter, vilket kallades för risk and rewards approach (Edlund & Kyrö, 2007). Segmentrapporteringen enligt IAS 14 skulle vara upprättad enligt samma redovisningsprinciper som koncernredovisningen. Dessa krav finns inte i IFRS 8. Den nya standarden kräver inte att IFRS redovisningsprinciper efterföljs, istället bygger informationen i de finansiella rapporterna på de principer som den interna rapporteringen är upprättad efter. (Edlund & Kyrö, 2009).

3.4.1 Jämförbarhet och relevans

De kvalitativa egenskaperna som finns i IFRS föreställningsram är till för att göra de finansiella rapporterna användbara för användarna. De fyra kvalitativa egenskaperna är tillförlitlighet, relevans, begriplighet och jämförbarhet (Föreställningsramen, p.24, 2009). Relevans beskrivs i föreställningsramen som att användarna får relevant information om informationen är aktuell och underlättar för bedömningar om inträffade och framtida händelser. (Föreställningsramen, p.26, 2009). IFRS 8 som utgår från den interna rapporteringen fokuserar i högre grad på relevans än jämförbarhet i segmentrapporteringen (Alexander & Archer, 2008). Vidare beskrivs jämförbarhet i föreställningsramen som att användare med hjälp av de finansiella rapporterna ska kunna göra jämförelser över tid inom ett företag och mellan olika företag. För att göra det möjligt för användarna att göra jämförelser krävs att värderingsprinciper likväl presentationstekniker överrensstämmer inom ett företag över tid och mellan olika företag (Föreställningsramen, p.39, 2009). Enligt Smith (2006) är kriterier för att redovisningsinformation ska vara relevant att informationen är aktuell och begriplig. Med aktualitet menas att informationen inte bör redovisas allt för lång tid efter det att den inträffade händelsen skedde.

Ett management approach bygger på att användarna får mer relevant informationen om segmentinformationen utgår från den interna rapporteringen. IFRS 8 förväntas dessutom underlätta jämförbarheten över tid inom ett företag, men försämra jämförbarheten mellan företag (Alexander & Archer, 2008).

3.5 Organisationers beteende i en förändringsprocess

Elbannan & McKinley (2005) beskriver att organisationers beteende är ett omdiskuterat ämne inom institutionell teori, därför finns flera studier har gjorts i ämnet. Att se en organisation som en institution betyder att företagets beteende styrs av sin kultur, vilket kommer till

uttryck i organisationens rutiner. Enligt Scott & Meyer (1994) fick institutionell teori i slutet av 1970-talet och i början på 1980-talet allt mer utrymme inom organisationsteori. Teorin utvecklades som en reaktion mot det dåtida synsättet att organisationer var rationella i sitt agerande. Enligt Eriksson-Zetterquist et al. (2006) kan institutionell teori delas in i olika undergrupper, varav en är den skandinaviska institutionella teorin.

Enligt Brunsson & Olsen (1993) menar den skandinaviska institutionella teorin, att organisationers form och beteende påverkar hur snabbt de kan förändras av reformer, genomförda av organisationsledare eller av påtryckningsgrupper som står utanför företaget. Brunsson & Olsen (1993) menar vidare att förändring i en organisation inte är så rationell som tidigare organisationsteorier hävdar. En stabil och utvecklad organisation med fasta rutiner är svåra att förändra. Brunsson & Olsen (1993) menar vidare att rutiner kan skapa tröghet i organisationer och innebära svårigheter att genomföra förändringar. Det kan leda till att reformer inte alltid leder till några konkreta förändringar i organisationer (Eriksson-Zetterquist et al, 2006). Det betyder inte att organisationer inte förändras. Brunsson & Olsen (1993) menar att små förändringar ständigt sker i organisationer, men att större förändringar kan vara svåra att genomföra om förändringsarbetet inte stämmer överens med den identitet som organisationen har.

För att en förändring skall vara möjlig krävs ett engagemang från företagsledningen (Brunsson & Olsen, 1993). Dessutom krävs att alla inom organisationen är aktiva i förändringsarbetet (Eriksson-Zetterquist et al, 2006). Brunsson & Olsen (1993) menar vidare att det kan vara svårt att förändra organisationscheman, men det kan vara ännu svårare att förändra individers beteenden. De som ska förändras kan göra motstånd mot förändringen om de inte är överens med reformatören om att en förändring är gynnsam för företaget. En förklaring till företags motstånd kan vara deras kunskaper om hur företag kan komma att påverkas av förändringen i praktiken (Brunsson & Olsen, 1993). Enligt Czarniawska & Sevón (1996) uppmärksammar den skandinavisk institutionell teorin att en orsak till att organisationer ändå förändras är att de imiterar varandra. Organisationer kan spara tid och minska kostnaderna genom att imiterar varandra och dessutom kan företag på så sätt lära sig av varandras lärdomar.

3.6 Effekter av SFAS 131

Införandet av SFAS 131 skapade en debatt i USA om vilka förändringar den nya standarden skulle innebära. Förespråkare av SFAS 131 ansåg att standarden skulle leda till mer segmentinformation och ökad relevans. Kritiker ansåg att SFAS 131 skulle leda till en minskad tillförlitlighet och jämförbarhet. Kritik har också framförts bland annat angående att standarden inte följer Generally Accepted Accounting Principles (GAAP) och att ledningen har incitament att manipulera segmentredovisningen, då de vill påverka resultatet (Berger & Hann, 2003)

Herrmann & Thomas (2000) har i sin studie undersökt 100 av de 250 största amerikanska företagens årsredovisningar, listade på Fortune 500, mellan åren introduktionsåret och året dessförinnan. Studien visar att mer än två tredjedelar av företagen har ändrat sin segmentdefinition efter införandet av SFAS 131. Herrmann & Thomas (2000) menar således att SFAS 131 tydligare än SFAS 14 speglar företagsledningens syn på företaget. Berger & Hann (2003) kunde i sin studie av 2999 amerikanska företag visa att tillförlitligheten i analytikens prognoser förbättrats efter införandet av SFAS 131. De anser således att den nya standarden verkar ha lett till att information som förut inte rapporterades nu finns tillgänglig i

de finansiella rapporterna. Före det att SFAS 131 infördes riktades kritik mot att företagsledningens egna bedömningar skulle öka. Enligt Street et al (2000) riktades kritik mot att standarden skulle leda till att företag omorganiserade sin verksamhet för att begränsa segmentinformationen i de finansiella rapporterna. Deras studie genomförd på 480 företag listade på Global 1000, tyder dock på att det endast var få företag som omorganiserade sin verksamhet för att begränsa segmentinformationen.

Herrmann & Thomas (2000), Berger & Hann (2003) och Street et al (2000) har utifrån sina studier kunnat konstatera att antalet segment har ökat efter införandet av SFAS 131 och att mängden segmentinformation också har blivit större. Street et al (2000) menade att en markant ökning av segmentinformationen har skett som följd av införandet av den nya standarden. I Herrmann & Thomas (2000) studie rapporterade tio procent av företagen för första gången om segment och i Berger & Hann (2003) är motsvarande siffra tjugotre procent. Dock var det en stor del av företagen som inte ändrade antalet redovisade segment. Enligt Herrmann & Thomas (2000) rapporterade 42 procent av företagen ett oförändrat antal segment.

Ettredge et.al (2006) har genomfört en studie om segmentupplysningarna förbättrades med SFAS 131. Studien baseras på över 4000 amerikanska företag över en tidsperiod från år 1994 till år 2000. Studien gjordes genom att jämföra segmentrapporteringen före införandet av SFAS 131, åren 1994 till 1996 med segmentrapporteringen efter införandet av SFAS 131, åren 1998 till 2000. Ettredge et. al (2006) kunde i studien visa att flera större företag, som redan rapporterade flera segment före införandet av SFAS 131, inte ökade antalet rapporterade segment och att företag som endast rapporterade ett segment före införandet av SFAS 131 förändrade antalet redovisade segment i större utsträckning.

Street et al (2000) och Herrmann & Thomas (2000) studier visar att jämförbarheten mellan företag har minskat till följd av ledningsperspektivet. Hur företag väljer att rapportera sina intäkter och kostnader i segmentrapporteringen är företagsspecifikt och således blir det svårare att jämföra företag med varandra.

4 Metod

I kapitlet redogörs för genomförandet av studien. Kapitlet börjar med en definition av studiens urval och tillvägagångssättet för datainsamlingen, samt bortfall för studien. Därefter presenteras hypoteserna och de statistiska test som kommer att användas i analysen, som följs av en bild som illustrerar de statistiska test som använts. Vidare presenteras studiens undersökningsmall och slutligen följer en kritisk metoddiskussion.

4.1 Metodval

Enligt Holme & Solvang (1997) är skillnaden mellan kvalitativ och kvantitativ metod att en kvalitativ metod grundar sig på forskarens uppfattning och tolkning, medan kvantitativ metod omvandlar information till siffror och mängder. Det finns flera olika former av metoder för att bearbeta insamlad data. Författarna valde en kvantitativ metod för att uppnå studiens syfte. Författarna valde att genomföra en kvantitativ studie för att nå upp till studiens syfte.

4.2 Urval

En population är enligt Holme & Solvang (1997) summan av alla enheter som författarna får data ifrån. En population definieras genom att identifiera vilka individer som ska undersökas. Individer behöver inte nödvändigtvis vara personer utan kan vara en mängd olika observationer. (Körner & Wahlgren, 2002) Observationerna i studien är från företag på Stockholmsbörsen listor Large Cap, Mid Cap och Small Cap, vilka utgör urvalet. Urvalet har därefter grupperats efter de nio branscher som identifieras på Stockholmsbörsen. De nio branscherna är dagligvaror, energi, finans, hälsovård, industri, IT, material, sällanköpsvaror och teleoperatörer. Författarna har valt urvalet efter tidsram och trovärdighet. Med tidsram menas att studien genomförts under en tioveckors period, därför var Stockholmsbörsen ett rimligt urval. Författarna menar att urvalets storlek ger en trovärdig studie. Uppdelningen i listor och branscher är gjord för att identifiera skillnader mellan olika stora företag och om någon bransch utmärker sig.

4.3 Datainsamling

Enligt Holme & Solvang (1997) kan en källa vara primär eller sekundär. En sekundärkälla är en andrahandskälla som är publicerad och utgiven. Författarnas studie bygger på sekundärkällor då studien består av datainsamling som bygger på årsredovisningar och kvartalsrapporter. Datainsamlingen har skett genom att författarna har samlat in information från årsredovisningen 2008 och första kvartalsrapporten år 2009. Valet av genomförande av datainsamling grundar sig på den information som fanns tillgänglig i de finansiella rapporterna. Informationsinnehållet i kvartalsrapporterna för år 2008 var i många fall otillräcklig. För att uppnå studiens syfte valde författarna därför att studera företagets årsredovisningar för år 2008 och kvartalsrapporter för år 2009. Införandet av IFRS 8 skedde ifrån räkenskapsåret 2009. Därför baseras studien på första kvartalsrapporten för år 2009 då författarna tror att de flesta företag i urvalet har producerat minst en kvartalsrapport.

Då moderbolaget är den som upprättar koncernredovisningen, behöver moderbolaget inte lämna segmentinformation i moderbolagets finansiella rapporter om det lämnas i koncernredovisningen (IFRS 8, p 4, 2009). Författarna har undersökt koncernens finansiella rapporter då det i många fall saknas information om moderbolaget segmentrapportering och i de fall koncernförhållande saknats har moderbolagets årsredovisning undersökts. Skillnaderna

i IFRS 8 och IAS 14 har undersökts genom att identifiera antalet rapporterade segment i urvalet.

Författarna har utöver att studera antalet segment tagit del av informationen i noterna i årsredovisningen för år 2008, för att identifiera segmentuppdelningen i primärt och sekundärt. Den primära och sekundära uppdelningen gav en inblick i om företaget valt geografiskt område eller rörelsegren som primärt segment. Således kunde författarna se om IFRS 8 har fått någon effekt angående segmentklassificeringen. Författarna sökte efter segmentinformation i respektive företags årsredovisning och kvartalsrapport med sökorden; *IAS 14, IFRS 8, segmentrapportering, segment, primära och sekundära segment, segmental reporting och operating segment*. Nedan följer två exempel på de gånger författarna har behövt göra en tolkning om en förändring i antalet segment har skett mellan åren 2008 och 2009.

”De primärsegment som redovisats tidigare överrensstämmer med de operativa segmenten så som de beskrivs i IFRS 8” (Prevas, kvartalsrapport nr 1 för år 2009, s.5)

Prevas har i årsredovisningen för år 2008 angett tre geografiska områden och två rörelsegrenar. I årsredovisningen var de primära segmenten rörelsegrenarna. Författarna har därför tolkat ovanstående citat som Prevas koncernen lämnar i sin första kvartalsrapport för år 2009 att ingen förändring har skett i segment redovisningen.

”Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder är oförändrade jämfört med årsredovisningen föregående år” (Castellum, kvartalsrapport nr 1 år 2009, s.7)

Författarna har tolkat ovanstående citat från Castellums att ingen förändring i antalet redovisade segment har skett jämfört med årsredovisningen för år 2008.

4.3.1 Bortfall

Informationen som samlas in ska vara relevant för studien. Det är på så sätt viktigt att planera undersökningen så att rätt information samlas in. I en undersökning kan det förekomma bortfall, är bortfallet stort kan det påverka resultatets tillförlitlighet (Körner & Wahlgren, 2002). På Stockholmsbörsens listor Large Cap, Mid Cap och Small Cap förekommer vissa företag mer än en gång, eftersom de har aktier med olika rösträtt. Urvalet är därför 255 företag. De företag där författarna inte har funnit information om IFRS 8 och IAS 14 i årsredovisningen för år 2008 och/eller i första kvartalsrapporten för år 2009 är bortfall för studien. Det inkluderar företag som redovisar enligt US GAAP, de som i för tid tillämpat IFRS 8 och de vars första kvartalsrapport för år 2009 inte har publicerats. Av de 255 är endast 22 företag bortfall för studien, vilket är under 10 procent (8,6 %). Författarna anser därför inte att det påverkar studiens tillförlitlighet. För att minska antalet bortfall har författarna då de finansiella rapporterna inte funnits tillgängliga, kontaktat de berörda företagen via mejl.

4.4 Variabler

Variabler är egenskaperna hos individerna som studeras (Patel & Davidson, 2003). En variabel kan vara kvantitativ eller kvalitativ. De kvantitativa variablerna är numeriska och kvalitativa variablerna är icke-numeriska (Körner & Wahlgren, 2002). Den kvantitativa variabeln i studien är antalet segment i de finansiella rapporterna. Författarna har i studien två kvalitativa variabler, Stockholmsbörsens tre listor och nio branscher. I studien består de

kvalitativa variablerna av en gruppindelning som författarna använder som ett hjälpmedel för att beskriva förändringen i antalet segment mellan år 2008 och 2009. Studiens mätvariabel är förändring. Mätvariabeln avgränsar studien till att basera insamlad data på förändringen i antalet segment. Författarna har därför fokuserat specifikt på förändringen i antalet rapporterade segment som återfinns i de finansiella rapporterna.

Beroende på vilken klassificering en variabel har finns olika mätskalor, även kallade skalnivåer, som hjälper till att ordna egenskaper hos individer i olika nivåer (Körner & Wahlgren, 2002). De skalor som författarna använder i studien är nominalskala, ordinalskala, intervallskala och kvotskala. Nominalskala har använts eftersom en indelning har gjorts efter listor och branscher. Ordinalskala avgör om det ena variabelvärdet är större eller mindre, men kan inte säga något om skillnaden mellan de olika mätvärdena (Körner & Wahlgren, 2002). Ordinalskala har använts i studien för att se på förändringen i segmentrapportering. Författarna har rangordnat individerna genom att definiera en ökning i antal segment som +1, minskning som -1 och ett oförändrat antal segment som 0. Intervallskala är en skala där det är tillåtet att skapa differenser mellan olika mätvärden. Förändringen i antalet segment är en intervallskala så länge författarna inte tar hänsyn till utgångsvärdet, då blir det istället en kvotskala (Patel & Davidson, 2003). Författarna använder kvotskalor när förändringen i segment anges i procentandel.

4.5 Deskriptiv och hypotesprövande del

Patel & Davidson (2003) beskriver att statistik skiljer mellan två kategorier, deskriptiv och hypotesprövande. Enligt Körner & Wahlgren (2006) är den deskriptiva delen endast en objektiv beskrivning av data. Den deskriptiva delen i studien beskriver förändringen i antalet segment mellan åren och den hypotesprövande delen prövar huruvida förändringen är statistiskt säkerställd. För att testa hypoteserna har författarna använt sig av statistiska test. Som deskriptiv statistik har författarna använt sig av median, min- och maxvärde och kvartiler samt procentandelar. Författarna har valt att använda deskriptiv statistik för att illustrera variablernas fördelning. När en hypotesprövning görs formuleras en nollhypotes (H_0) och en mothypotes (H_1). Förändringen i antal segment mellan de finansiella rapporterna år 2008 och 2009 är den primära hypotesen och de sekundära hypoteserna är om listorna samt branscherna har förändrats olika.

H_0 Ingen förändring har skett i antal segment

H_1 Förändring har skett i antal segment

H_0 Listornas förändringar är lika

H_1 Listornas förändring är olika

H_0 Branschernas förändringar är lika

H_1 Branschernas förändring är olika

En bedömning görs om nollhypotesen ska förkastas eller inte. Om nollhypotesen förkastas gäller mothypotesen. Enligt Körner & Wahlgren (2006) är den signifikansnivå som ofta används 5 procent. Nivån innebär den risk författarna tar, vilket innebär risken att nollhypotesen förkastas när den är sann. P-värde beskriver styrkan i att förkasta nollhypotesen. Om p-värde är mindre än 5 procent betyder det nollhypotesen förkastas, vilket medför att mothypotesen är signifikant. För att med införandet av IFRS 8 statistiskt kunna

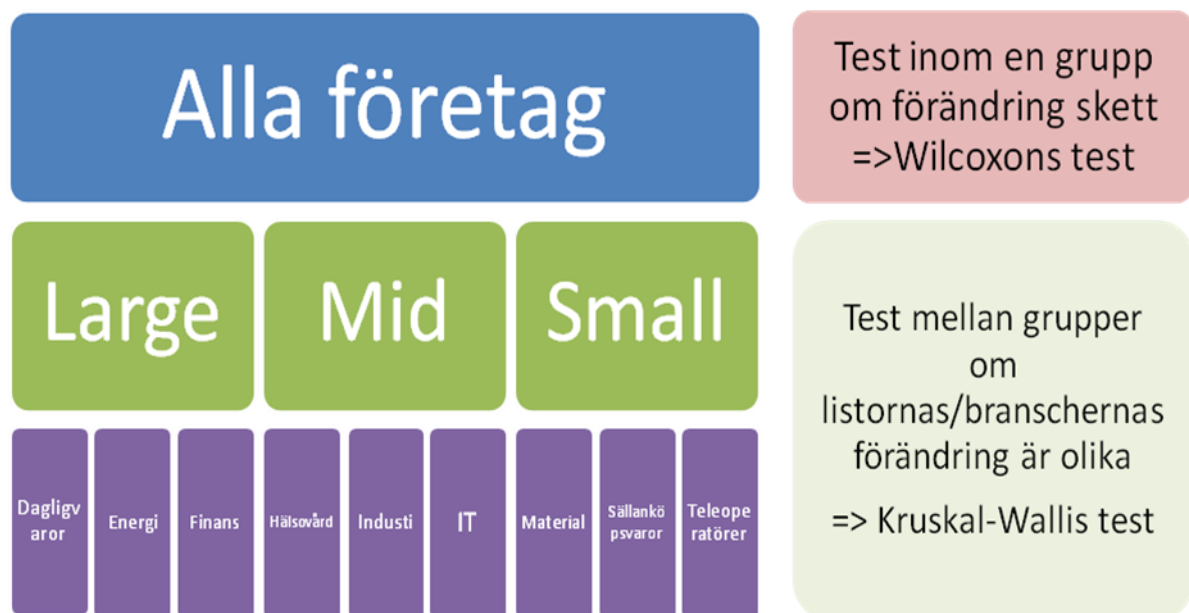
säkerställa en förändring i antalet segment har författarna använt sig av två statistiska test, Wilcoxons teckenrangtest och Kruskal-Wallis test.

4.6 Icke-parametriska test

Icke-parametrisk test används när variablerna inte kan antas tillhöra någon specifik fördelning, oftast normalfördelning (Körner & Wahlgren, 2006). Författarna har använt icke-parametriska metoder i analysen eftersom författarna inte kan anta någon fördelning, exempelvis kunde författarna inte visa att förändringen i antal segment var normalfördelad. Istället antogs att variabeln skulle vara koncentrerad kring noll, men också att det skulle förekomma vissa extrema värden som författarna i och med den rangordning som sker ville eliminera med de icke-parametriska testerna.

4.6.1 Statistiska test

Beskrivning av populationen och metod



Figur 2: Beskrivning av population och statistiska test (Egen)

Wilcoxons teckenrangtest används vid parvisa observationer. I ett rangsummetest granskas inte bara positiv/negativ förändring som vid ett teckentest utan också differensens storlek. Eftersom alla värden rangordnas kan man eliminera inflytandet av extrema värden (Körner & Wahlgren, 2006). Författarna använder Wilcoxons teckenrangtest för att testa om förändringen i antalet segment i urvalet är signifikant. Kruskal-Wallis test används när skillnaden mellan flera grupper fördelning testas (Körner & Wahlgren, 2006). Kruskal-Wallis test är precis som Wilcoxons test ett rangsummetest. Kruskal-Wallis test är icke-parametriskt test som ofta benämns som en icke-parametrisk variansanalys (ANOVA). Författarna använder Kruskal-Wallis test för att testa om branscherna respektive listorna har förändrats olika.

4.7 Undersökningsmall

Enligt Alexandersson (1994) blir forskning trovärdig om rätt objekt mäts. Validitet är ett mått mellan vad ett mätinstrument avser att mäta och vad det faktiskt mäter (Körner & Wahlgren, 2002). Författarnas undersökningsmall är på så sätt ett validitetsmått. Författarna har inte beaktat förändring i antalet rapporterade segment orsakade av annan anledning än IFRS 8, som exempelvis förvärv och avyttring av segment.

Antalet segment är de observerade värdena som fördes in i Excel, därefter analyserades materialet i SPSS. Nedan följer den uppdelning i bransch och lista där observerade värdena fördes in.

	Large Cap	Mid Cap	Small Cap
Årsredovisning år 2008	<i>Antal segment</i>	<i>Antal segment</i>	<i>Antal segment</i>
Första kvartalsrapporten år 2009	<i>Antal segment</i>	<i>Antal segment</i>	<i>Antal segment</i>

Tabell 1: Undersökningsmall (Egen)

	Dagligvaror	Energi	Finans
Årsredovisning år 2008	<i>Antal segment</i>	<i>Antal segment</i>	<i>Antal segment</i>
Första kvartalsrapporten år 2009	<i>Antal segment</i>	<i>Antal segment</i>	<i>Antal segment</i>
	Hälsovård	Industri	IT
Årsredovisning år 2008	<i>Antal segment</i>	<i>Antal segment</i>	<i>Antal segment</i>
Första kvartalsrapporten år 2009	<i>Antal segment</i>	<i>Antal segment</i>	<i>Antal segment</i>
	Sällanköpsvaror	Teleoperatörer	Dagligvaror
Årsredovisning år 2008	<i>Antal segment</i>	<i>Antal segment</i>	<i>Antal segment</i>
Första kvartalsrapporten år 2009	<i>Antal segment</i>	<i>Antal segment</i>	<i>Antal segment</i>

Tabell 2: Undersökningsmall (Egen)

4.8 Metoddiskussion

Författarna valde att utgå från tidigare studier om segmentrapportering som en grund för undersökningen av IFRS 8 effekter på segmentrapporteringen. Författarna fick på så sätt djupare förståelse för ämnet, vilket underlättade för insamlingen av empirisk data. Tidigare studier om segmentrapportering från framför allt USA kan ha påverkat författarnas tolkning av informationen i de finansiella rapporterna. Tolkningar har gjorts av den information som finns i de finansiella rapporterna rörande segmentrapportering. Det som kan ha påverkat studiens riktning är de företag som saknat information om segmentrapportering i kvartalsrapporterna för år 2009 samt den tolkning författarna har gjort om primära och sekundära segment och rörelsesegment. När företag endast uppgett att de använder samma redovisningsprinciper i kvartalsrapporten för år 2009 som i årsredovisningen för år 2008, har författarna tolkat det som om ingen förändring har skett i antal segment. Författarna är medvetna om att en förändring kan ha skett, men då ingen uppgift har lämnats om antalet segment har författarna valt att förlita sig på informationen som har lämnats i kvartalsrapporten. När författarna undersökt de observerade företagens årsredovisningar för år 2008 baserades segmentuppdelningen på primära och sekundära segment, men i många fall rapporterades inte

de sekundära segmenten som rörelsesegment i kvartalsrapporten år 2009. Författarna har valt att inte se det som en förändring, eftersom de primära segmenten var de centrala segmenten för företagen.

Enligt Körner & Wahlgren (2006) kan det vid genomförandet av en studie uppstå fel, vilka kan påverka studiens resultat och kvalitet. Fel kan både vara slumpmässiga och systematiska. Systematiska fel som täckningsfel har författarna försökt eliminera genom att utesluta vissa företag, vilka är bortfall för studien. Enligt Körner & Wahlgren (2002) är det viktigt att de företag som författarna har valt att undersöka överrensstämmer med den population som avses att undersöka för att inte få en undertäckning i urvalet. Om vissa företag inte kommer med i urvalet finns en risk för undertäckning, vilket kan bidra till systematiska fel i undersökningen. Körner & Wahlgren (2002) menar vidare att täckningsfel i en population kan leda till lägre validitet. Författarna har valt att dela upp Stockholmsbörsens lista i de tre listor och nio branscher så som de definieras. För att inte få en undertäckning i urvalet har därför samtliga listor och branscher undersökts. Författarna tror vidare att uppdelningen bidrar till en större förståelse. Uppdelningen i branscher ger en tydligare bild av vilka branscher som har påverkats av den nya standarden och uppdelningen i listor visar om förändringen i segmentrapporteringen påverkas av företagens storlek.

Enligt Holme & Solvang (1997) krävs det att datainsamlingen kan användas i författarnas problemformulering för att vara användbar. Då författarna valde att undersöka förändringen i antalet segment var det viktigt att få ett så stort urval som möjligt för studiens trovärdighet. Syftet med studien är att identifiera skillnaderna i antalet segment mellan åren 2008 och 2009 och om förändringen har påverkat jämförbarheten. Författarna är medvetna om att en studie baserad på antalet segment kan vara något smal för att kunna dra slutsatser om jämförbarheten. Det här har författarna försökt väga upp genom att ta ett stort urval.

5 Empiri & Analys

Författarna börjar med att redogöra och analyserar studiens deskriptiva statistik. Kapitlet inleds med en överblick på studiens urval och de bortfallen som förekommer på respektive lista och bransch. Vidare redogörs för antalet företag på antalet segment för år 2008 och 2009. Därefter följer en redogörelse för totala förändringen i antal segment, företagens förändring på respektive lista och bransch, och för minimum, maximum och medianen på antalet rapporterade segment. Den deskriptiva statistiken avslutas med en sammanfattning. Nästa del i kapitlet följer av en analys av studiens hypoteser. Kapitlet avslutas med en analys av deskriptiva materialet kopplat till referensramen.

5.1 Studiens urval

Studiens urval består av 255 företag som var noterade på Stockholmsbörsen den 9:e november år 2009. I tabell 3 är urvalet uppdelat efter listor och branscher. Listorna motsvarar de tre största listorna på Stockholmsbörsen, Large Cap, Mid Cap och Small Cap, och de nio branscherna motsvarar den indelning som görs på Sockholmsbörsen.

Tjugotvå av de 255 företagen klassades som bortfall för studien. Det totala antal företag för studien är därför 233 stycken. För att få en tydligare bild av studiens urval och bortfall, visar tabell 3 nedan studiens urval och bortfall fördelat på listor och branscher. Bredvid antalet företag, inom varje lista och bransch, visas antalet bortfall för studien inom parantes. Listorna och branscherna innefattar olika antal företag. På Large Cap var 49 företag listade, och är den lista som har minst antal företag av de tre listorna. Bortfall på Large Cap var 7 företag. Mid Cap har 70 företag och ett bortfall på 3 stycken företag. Small Cap, som har det största antalet företag, består av 114 företag och har ett bortfall på 12 företag. Fördelning av företag på branscher är inte jämnt fördelat. Värt att uppmärksamma är att branscherna Energi, Teleoperatörer och Dagligvaror har minst antal företag för studien. Tillsammans har dessa tre branscher 16 företag. De branscher som är störst är Industri, Finans och IT, vilka tillsammans består av 151 företag.¹

Antal företag	Large Cap	Mid Cap	Small Cap	Totalt
Dagligvaror	4 (0)	2 (0)	1 (1)	7 (1)
Energi	2 (0)	1 (0)	1 (0)	4 (0)
Finans	12 (2)	17 (1)	14 (0)	43 (3)
Hälsovård	4 (0)	5 (0)	17 (2)	26 (2)
Industri	15 (1)	24 (0)	26 (4)	65 (5)
IT	2 (0)	7 (0)	34 (2)	43 (2)
Material	4 (2)	1 (1)	4 (1)	9 (4)
Sällanköpsvaror	4 (1)	13 (1)	14 (2)	31 (4)
Teleoperatörer	2 (1)	0 (0)	3 (0)	5 (1)
Summa	49 (7)	70 (3)	114 (12)	233 (22)

Tabell 3: Beskrivning av studiens urval (Egen)

¹ För utförligare presentation av urval och bortfall i studien, se bilaga 1.

5.2 IFRS 8 effekter på segmentrapporteringen

Nedan presenteras först det empiriska resultatet utifrån studiens problemformulering, som följs av en analys. Tabell 4 tydliggör för segmentfördelningen hos företagen då respektive standard styrde rapporteringen.

Antal segment		1	2	3	4	5	6	7
IAS 14	År 2008	40 (17 %)	36 (15 %)	44 (19 %)	29 (12 %)	29 (12 %)	16 (7 %)	12 (5 %)
IFRS 8	År 2009	36 (15 %)	39 (17 %)	45 (19 %)	29 (12 %)	29 (12 %)	17 (7 %)	11 (5 %)
Antal segment		8	9	10	12	13	14	16
IAS 14	År 2008	8 (3 %)	8 (3 %)	6 (3 %)	1 (0 %)	2 (1 %)	1 (0 %)	1 (0 %)
IFRS 8	År 2009	9 (4 %)	8 (3 %)	5 (2 %)	1 (0 %)	2 (1 %)	1 (0 %)	1 (0 %)

Tabell 4: Segmentrapportering för respektive företag (Egen)

Antalet rapporterade segment per företag visas i tabell 4. Som tidigare har beskrivits gällde standarden IAS 14 fram till och med räkenskapsåret 2008. IFRS 8 infördes räkenskapsåret 2009 med start den 1a januari. Tabell 4 illustrerar hur många företag som har ett visst antal segment år 2008 och år 2009. För att ge en tydligare bild av segmentrapporteringen visas även andelen företag av de totala (233 stycken) som presenterar ett visst antal segment. Exempelvis 40 företag (17 %) rapporterade år 2008 ett segment och 36 företag (15 %) år 2009 rapporterar ett segment.

5.2.1 Total förändring i antalet rapporterade segment

I tabell 5 visas förändringen i antalet segment mellan åren 2008 och 2009. 212 stycken företag rapporterade samma antal segment år 2008 och år 2009. Ett företag rapporterade en minskning med sju stycken segment och två företag visar en ökning med fyra stycken segment.

	Förändring i antal segment	Antal företag
Minskning	-7	1
	-3	2
	-2	2
	-1	4
Oförändrat	0	212
Ökning	1	6
	2	3
	3	1
	4	2

Tabell 5: Total förändring i antalet rapporterade segment (Egen)

Nio företag har haft en minskning i antalet segment mellan åren 2008 och 2009. De har tillsammans haft en minskning med totalt 21 segment. Av 233 företag har 212 oförändrat

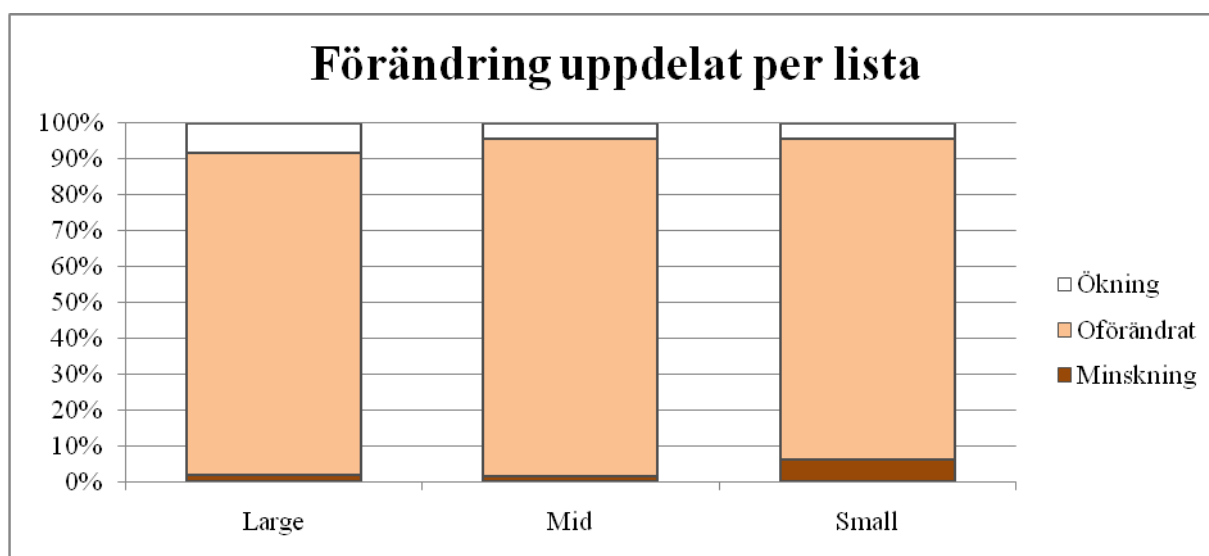
antal rapportering av segment. Tolv företag har en ökning i antalet segment mellan åren 2008 och 2009 på totalt 23 segment.

5.2.2 Företagens förändring i rapporterade segment per lista och bransch

Lista	Minskning	Oförändrat	Ökning	Totalt antal företag
Large Cap	1	44	4	49
Mid Cap	1	66	3	70
Small Cap	7	102	5	114
Summa	9	212	12	233

Tabell 6: Företagens förändring i rapporterade segment per lista (Egen)

För att få en bild av segmentrapporteringens förändring sedan införandet av IFRS 8 presenteras tabell 6. Tabellen visar det totala antalet företag på respektive lista och dess förändring i rapporterade segment. Kolumnerna visar antalet företag och deras förändring i segmentrapporteringen, om de har minskat, varit oförändrat eller ökat på respektive lista. Precis som i tabell 5 är 212 företag oförändrade, men tabell 6 visar också att av de oförändrade företagen är 102 noterade på Small Cap.



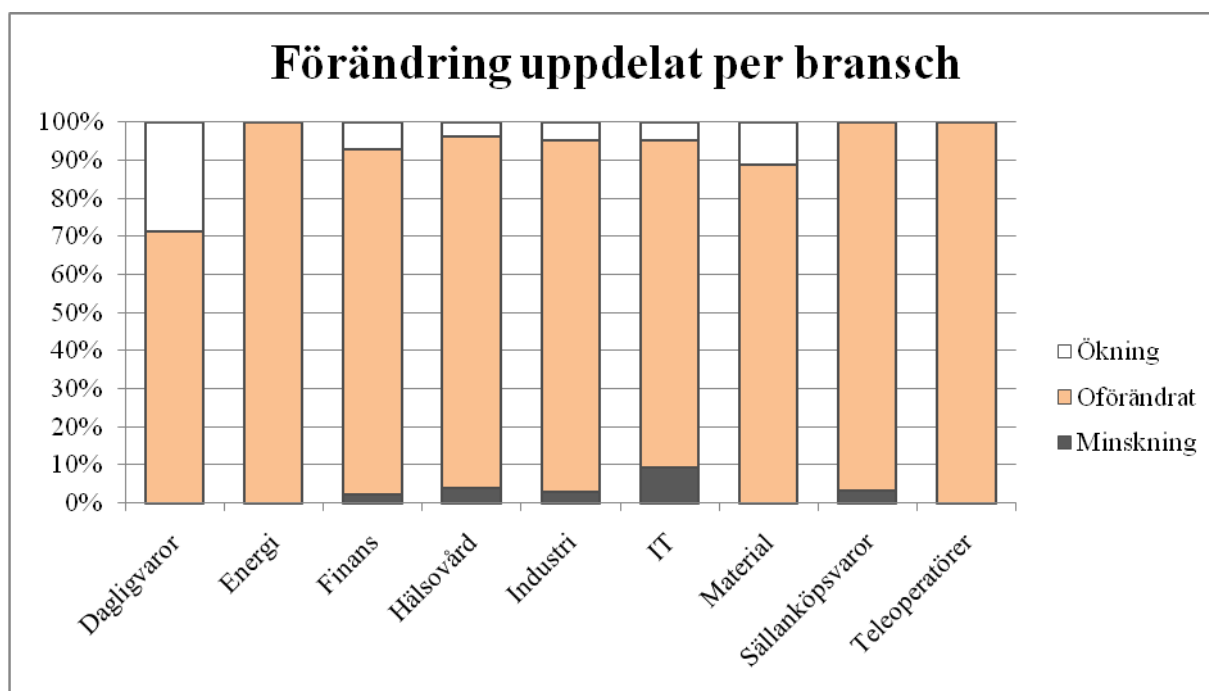
Figur 3: Företagens förändring i rapporterade segment per lista i procent (Egen)

För att få en tydligare förklaring för hur förändringen i segment ser ut per lista beskriver figur 3 om det skett en ökning, minskning eller om det är oförändrat i procent. Som åskådliggörs i figuren har listan Large Cap haft den procentuellt största ökningen i antalet segment jämfört med Mid och Small Cap. Den största minskningen har Small Cap. Mid Cap har den procentuellt största andelen företag med oförändrade segment.

Bransch	Minskning	Oförändrat	Ökning	Totalt antal företag
Dagligvaror		5	2	7
Energi		4		4
Finans	1	39	3	43
Hälsovård	1	24	1	26
Industri	2	60	3	65
IT	4	37	2	43
Material		8	1	9
Sällanköpsvaror	1	30		31
Teleoperatörer		5		5
Totalt	9	212	12	233

Tabell 7: Företagens förändring i rapporterade segment per bransch (Egen)

På samma sätt som tabell 6 visar också tabell 7 förändringen i rapporterade segment, men utifrån branscher istället för listor. Kolumnerna minskning, oförändrat och ökning visar hur rapporteringen ser ut på respektive bransch. Från tabellen kan utläsas att antalet rapporterade segment är oförändrat i branscherna Energi och Teleoperatörer. Den största minskningen i antalet segment är i IT branschen. Den största ökningen återfinns i Finans och Industri branschen.



Figur 4: Företagens förändring i rapporterade segment per bransch i procent (Egen)

För att få en tydligare förklaring för hur förändringen i segment ser ut per bransch beskriver figur 4 om det skett en ökning, minskning eller om det är oförändrat i procent. Som åskådliggörs i figuren har Dagligvaror haft den procentuellt största ökningen i antalet segment jämfört med övriga branscher. Den största minskningen har IT branschen. Energi och Teleoperatörer har den procentuella största andelen företag med oförändrade segment.

5.3 Förändringen

För att kunna beskriva förändringen använder författarna deskriptiv statistik. Den deskriptiva statistik som författarna har använt sig av är medelvärde, minimumvärde, maximumvärde, median samt kvartiler.

5.3.1 Förändring totalt

	Före	Efter	Förändring	Förändring %
Medelvärde	4	4	0	5
Min	1	1	-7	-70
Q1	2	2	0	0
Median	3	3	0	0
Q3	5	5	0	0
Max	16	16	4	300

Tabell 8: Förändringen totalt

I tabell 8 visas att medelförändringen på Stockholmsbörsens listor är noll. Likaså är medianen för förändringen noll. Precis som i tabell 6 tyder det mesta på att ingen förändring skett.

5.3.2 Förändringen på listorna

Tabell 9, 10 och 11 illustrerar förändringen i antalet segment på Large Cap, Mid Cap och Small Cap.

	Lista			
	Large Cap			
	Före	Efter	Förändring totalt	Förändring %
Medelvärde	6	5	0	2
Min	1	1	-7	-70
Q1	3	4	0	0
Median	5	5	0	0
Q3	7	7	0	0
Max	16	16	1	100

Tabell 9: Förändringen på Large Cap

Tabell 9 visar att medelförändringen och medianförändringen på Large Cap är noll.

Lista				
	Mid Cap			
	Före	Efter	Förändring totalt	Förändring %
Medelvärde	4	4	0	8
Min	1	1	-3	-50
Q1	2	2	0	0
Median	4	4	0	0
Q3	5	5	0	0
Max	13	13	4	300

Tabell 10: Förändringen på Mid Cap

Tabell 10 visar att medelförändringen och medianförändringen är noll även för Mid Cap.

Lista				
	Small Cap			
	Före	Efter	Förändring totalt	Förändring %
Medelvärde	3	3	0	4
Min	1	1	-3	-67
Q1	2	2	0	0
Median	3	3	0	0
Q3	5	5	0	0
Max	14	14	4	200

Tabell 11: Förändringen på Small Cap

Tabell 11 visar att medelförändringen och medianförändringen är noll även här på Small Cap. Värt att notera är att de företag som ökat mest i antalet segment är listade på Small eller Mid Cap. På Large Cap är den största ökningen i antal segment max ett segment medan det på både Small och Mid Cap återfinns en maximal ökning med fyra segment.

5.3.3 Förändringen på branscherna

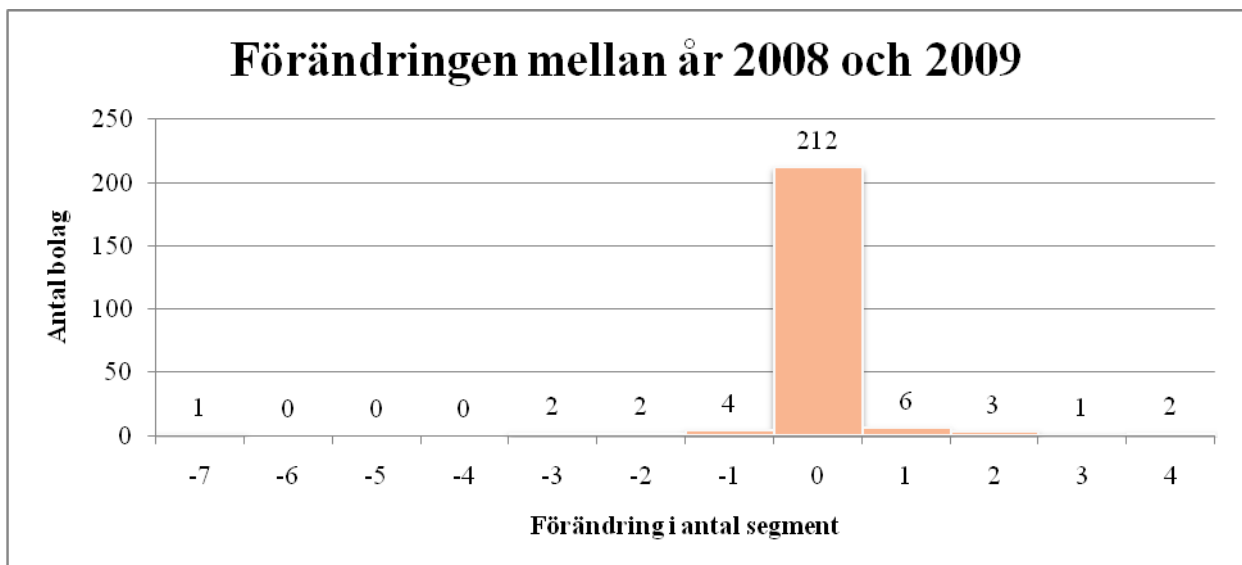
För att detaljstudera branschernas förändring se bilaga 3.

5.4 Sammanfattning av deskriptiv data

Det empiriska materialet visar att majoriteten av företag på Stockholmsbörsen lista inte har haft en förändring i antalet redovisade segment i de finansiella rapporterna. När standarden IAS 14 skulle följas var antalet företag som redovisade ett segment 17 procent totalt. År 2009, när IFRS 8 började gälla, var motsvarande andel 15 procent. Det betyder att det år 2009 är fler företag som rapporterar mer än ett segment.

Av 233 företag rapporterade 212 oförändrat antal segment mellan åren 2008 och 2009. Som kan ses i tabell 1 är urvalet på företag inte jämnt fördelat mellan branscher och listor. För att kunna ge en rättvisande bild av förändringen i antalet segment har en procentuell skattning gjorts. Den visade att ökningen i antalet segment var störst på listan Large Cap respektive i branschen Dagligvaror. Den största minskningen återfanns på listan Small Cap respektive i IT branschen. Majoriteten företag med oförändrat antal segment är flest på listan Mid Cap respektive i branscherna Energi och Teleoperatörer.

Variabeln förändring i antal segment kan inte antas vara normalfördelad, delvis beroende på att nästan alla företag är oförändrade (212 av totalt 233 företag), vilket i sin tur medför minimal varians. Figur 5 belyser ytterligare att ett parametriskt test inte är lämpligt, utan styrker användandet av icke-parametriska test för att undersöka om nollhypotesen ska förkastas eller ej.



Figur 5: Förändringen i segment (Egen)

5.5 Hypoteserna

Författarna kan inte förkasta nollhypotesen därmed kan författarna inte säga att det har skett någon förändring. Författarna kan därför inte bevisa att det inte skett en förändring i antalet segment, det vill säga det har inte skett någon förändring sedan införandet av IFRS 8. P-värdet är högre än 0,05 vi kan inte förkasta nollhypotesen.²

Primär hypotes

H_0 Ingen förändring har skett i antal segment

H_1 Förändring har skett i antal segment

Ett Wilcoxon teckenrangtest för den primära hypotesen ger $p=0,66$ vilket innebär att författarna inte kan förkasta nollhypotesen. En förändring kan inte bevisas.

Sekundära hypoteser

H_0 Listornas förändringar är lika

H_1 Listornas förändring är olika

Ett Kruskal-Wallis test ger här $p=0,27$ vilket innebär att författarna inte kan förkasta nollhypotesen. Listornas förändring kan inte bevisas vara olika.

Sekundära hypoteser

H_0 Branschernas förändringar är lika

H_1 Branschernas förändring är olika

Ett Kruskal-Wallis test ger här $p=0,30$ vilket innebär att författarna inte kan förkasta nollhypotesen. Listornas förändring kan inte bevisas vara olika.

Författarna kan inte bevisa att det har skett någon förändring

5.6 Diskussion utifrån referensramen

Det empiriska materialet som har samlats in i studien tyder på att en förändring inte har skett. Det finns många olika orsaker till varför en övergång från IAS 14 till IFRS 8 inte verkar ha lett till någon förändring. Nedan följer en analys av vad som kan anses, utifrån författarnas syn, vara anledningen till varför det inte är en förändring i antalet rapporterade segment för majoriteten företag i urval .

5.6.1 Företags segmentrapportering

Det empiriska resultatet visar att 212 företag inte har ändrat sin segmentredovisning sedan införandet av IFRS 8. Oavsett om uppdelningen sker på bransch eller lista är fortfarande en majoritet av företagen oförändrade sedan införandet av IFRS 8. FASB och IASB trodde att segmentinformationen skulle förändras i och med införandet av IFRS 8. IASB ansåg exempelvis att investerare nu skulle ha möjlighet att få samma information som ledningen. Därmed skulle segmentinformationen i de finansiella rapporterna kunna tas fram till en lägre kostnad och aktualiteten i de finansiella rapporterna förbättras. (IASB, 2006b)

² Se bilaga 4

I studier genomförda före och efter införandet av SFAS 131 i USA, visar Berger & Hann (2003), Herrman och Thomas (2000) och Street et al (2000) att antalet rapporterade segment har ökat efter den nya standardens införande. Dock visar Ettredge et al (2006) i deras studie som sträcker sig över en längre tidsperiod att många företag som redan före införandet av SFAS 131 rapporterade flera segment, inte förändrade antalet segment. Vidare menade Ettredge et al (2006) att de största skillnaderna varit för företag som före införandet av SFAS 131 endast rapporterade ett segment. Enligt de undersökta amerikanska företagen borde således segmentrapporteringen ökat något, framför allt för de företag som före IFRS 8 endast rapporterade ett segment. I författarnas studie har de företag som endast redovisade ett segment före införandet av IFRS 8 minskat, medan företag med flera segment i stort är oförändrade.

5.6.2 Användares behov och företags incitament

IASB anser att de primära användarna är investerare. De behöver informationen från de finansiella rapporterna för att kunna uppskatta den risk en investering kan innebära och den avkastning som investeringen kan tänkas ge (Föreställningsramen, p. 9-10, 2009). Piotroski (2000) visar i sin studie att segmentinformation kan underlätta investerares analyser om de framtida ekonomiska fördelar företag kan väntas generera, då segmentinformationen förbättrar precisionen i investerares prognoser. Trots att IASB tror att management approach ska förbättra segmentinformationen och att studier från USA tyder på en utökad segmentinformation, har majoriteten av företagen på Stockholmsbörsens tre listor inte förändrat antalet rapporterade segment.

En orsak till att ingen större förändring på företag som är listade Stockholmsbörsen har skett kan vara företags ovilja till att lämna ut information som kan skada dem konkurrensmässigt. Calantone & Montoya-Weiss (1999) menar att produkval och marknadsval kan vara skadligt för företag att lämna ut. Hayes & Lundholm (1996) menar att det inte bara är företag som är verksamma inom konkurrensutsatta branscher som vill undvika att lämna ut segmentinformation. Företag i mindre konkurrensutsatta branscher kan också ha incitament att begränsa segmentinformationen då de vill skydda sina konkurrensfördelar.

Förutom att konkurrens kan påverka företags incitament till att lämna segmentinformation i de finansiella rapporterna. Agentteorin förklarar nämligen att det finns en inbyggd konflikt mellan investerare och företagsledning, eftersom företag kan välja att maximera sin egen nytta istället för se till investerare bästa (Jensen & Meckling, 1976). Whittington (2008) menar att den konflikt som finns mellan investerare och företagsledning kan lösas genom att upplysningar lämnas i de finansiella rapporterna. Hope and Thomas (2008) menar dock att upplysningarna måste vara av en viss kvalitet för att informationsasymmetrin mellan investerare och företagsledning ska minska. Införandet av IFRS 8 har lett till att segmentinformationen bygger på de redovisningsprinciper som används i den interna rapporteringen (Edlund & Kyrö, 2007). Möjligen kan avsaknandet av redovisningsprinciper som följer IFRS leda till att studiens urval, det vill säga företagen, vill begränsa segmentinformationen.

5.6.3 Organisationers beteende i en förändringsprocess

Enligt Eriksson-Zetterquist et al (2006) är en stabil och utvecklad organisation med fasta rutiner svår att förändra, vilket kan vara en anledning till att reformer inte alltid leder till en förändring. Vidare menar Brunsson & Olsen (1993) att företag med utvecklade rutiner har en

inbyggd tröghet. Att de undersökta företagen på Stockholmsbörsen inte har förändrat sin segmentrapportering, kan bero på att de har utvecklat fasta rutiner som leder till en inbyggd tröghet i företagen. Trögheten hos företag kan vara en förklaring till att det empiriska resultatet visar att företagen har ett oförändrat antal rapporterade segment.

För att en förändring ska kunna genomföras behövs det också ett engagemang från företagsledningen samt att alla i organisationen är aktiva i förändringsarbetet. Dessutom kan ett förändringsarbete möta motstånd från företag om de inte tror att de kommer att gynnas av reformen (Brunsson & Olsen, 1993). Således kan det finnas flera förklaringar till varför införandet av IFRS 8 inte har haft någon inverkan på antalet rapporterade segment.

5.6.4 Från en risk and rewards approach till en management approach

IFRS 8 utgår från management approach som handlar om att segmentrapporteringen ska baseras på den interna rapporteringen (Janzon & Larsolle, 2007). IFRS 8 skiljer sig från IAS 14 som fokuserade på risk and rewards approach (Edlund & Kyrö, 2007). Enligt EU-kommissionen (2007) om IFRS 8 potentiella effekter, har investerare bedömt att standardens effekter skulle kunna bli att de får mer relevant information. Dock kan standarden leda till att jämförbarheten mellan företag blir sämre. Street et al (2000) och Herrman & Thomas (2000) visar i sina studier att jämförbarheten har minskat till följd av management approach i USA. Förändringen i antalet segment var liten i de undersökta företagen på Stockholmsbörsen. Därför bör inte jämförbarheten ha påverkats i stor omfattning.

6 Resultat

I kapitlet redogörs för de väsentligaste slutsatser som författarna kan fått fram utifrån analysen. Vidare följer förslag till fortsatt forskning.

6.1 Slutsatser

Slutsatserna besvarar studiens problemformulering som är följande:

Har antalet segment förändrats i rapportering sedan införandet av standarden IFRS 8?

Författarna formulerade en primär hypotes och två sekundära hypoteser för att kunna besvara problemformuleringen. De statistiska testen visar att författarna inte kan förkasta de tre nollhypoteserna. Författarna kan inte bevisa att det skett en förändring i antalet rapporterade segment eller att lista och bransch har förändrats olika efter införande av IFRS 8. Således har den ökning i antalet segment som SFAS 131 fick i USA, ännu inte återspeglats på Stockholmsbörsens listor. IASB mål med IFRS 8 var att segmentinformationen i de finansiella rapporterna skulle bli mer aktuell och kunna tas fram till en lägre kostnad. Då förändring i antalet segment inte kan bevisas, kan författarna inte uttala sig om kostnaderna har minskat i framtagandet av segmentrapporteringen eller om aktualiteten har ökat, som IASB förutspådde.

Utöver att undersöka förändringen i antalet segment efter införandet av IFRS 8, har författarna också undersökt företagets förändring i antal rapporterade segment. Till sist har författarna analyserat om jämförbarheten kan ha påverkats av den nya standarden.

Orsaker till att företag inte har förändrat sin segmentredovisning kan enligt författarna vara följande:

- Det kan finnas en inbyggd tröghet i organisationer. En möjlig orsak till att förändring i antalet redovisade segment är låg kan förklaras av att förändring i organisationer kan ta tid.
- Företag som följer IFRS 8 har sedan införandet av den nya standarden fått friheten att själva följa de redovisningsprinciper som används internt för segmentrapporteringen. Därmed kan och har företag möjlighet att begränsa segmentrapporteringen och leda till att investerarnas behov förbises. IASBs mål att förbättra segmentinformationen för investerarna tycks därför inte ha uppnåtts.
- Konkurrens kan vara en förklaringsvariabel till varför företag väljer att inte ändra sin segmentrapportering efter införandet av IFRS 8, då de inte vill ha konkurrensnackdelar.

Ledningsperspektivet i den nya standarden sägs leda till att segmentrapporteringen får högre relevans och lägre jämförbarhet i de finansiella rapporterna. Författarna kan inte statistiskt säkerställa att en förändring skett i antalet segment. Därför kan författarna inte heller uttala sig om jämförbarheten har påverkats till följd av införandet av IFRS 8.

6.2 Förslag till fortsatt forskning

Författarnas studie har baserats på att undersöka förändringen i antalet segment mellan årsredovisning från år 2008 och första kvartalsrapporten för år 2009. Således skulle en vidare studie kunna fokusera mer på upplysningarna om segmenten i de finansiella rapporternas noter, än på förändringen i antalet rapporterade segment. Dessutom skulle det vara intressant att se om upplysningarna som företaget lämnar uppfyller användarna behov. Populationen för studien skulle också kunna vara större eller mindre. Eller baseras på årsredovisningen för år 2008 och år 2009.

Segmentredovisningen i de finansiella rapporterna var i IAS 14 uppdelade i primära och sekundära segment. Uppdelningen av segment i primära och sekundära segment kunde göras utifrån geografiska områden och rörelsegren. Författarna har under studiens gång identifierat att företag identifierar de flesta primära segmenten i årsredovisningarna för år 2008 som rörelsegrenar och de geografiska områdena som sekundära segment. I första kvartalsrapporten år 2009 hade flera företag endast rörelsegrenar (primära segment) som rörelsesegment efter hur de definieras i IFRS 8. Således skulle det vara intressant att studera om informationen om geografiskt område har minskat eller om "entity-wide" information ger tillräckligt med upplysningar om geografisk placering.

7 Källförteckning

Tryckta källor

Alle, K.D., Maines, L. A. & Wood, D. A. (2008) "Unintended economic implications of financial reporting standards", *Business Horizons*, No.51, pp 371-377

Alexander, D. & Archer, S. (2008) *International accounting/financial reporting standards guide*, CCH a Wolters Kluwer business, ISBN: 978-0-8080-9226-1

Alexandersson, A. (1994) *Metod och medvetande*, Acta universitatis Gothogurgensis

Thomasson, J., Arvidsson, P. Lindquist, H.Larson, O. & Rohlin, L. (2005) *Den nya affärsredovisningen*, 16 upplagan, Liber

Brunsson, N. & Olsen, J.P. (1993) *Makten att reformera*, Carlssons bokförlag, ISBN 91 7798 3580

Berger, P. G. & Hann, R. (2003) "The act of SFAS no. 131 on Information and Monitoring", *Journal of Accounting Research*, Vol. 41, No.2, pp.163-223

Calantone, R. J. & Montoya-Weiss, M. (1999) "Development and Implementation of a Segment Selection Procedure for Industrial Product Markets", *Marketing Science Informs*, Vol. 18, No.3, pp.373-395

Czarniawska, B. & Sevón, G. (1996) *Translating Organizational Change*, Walter de Gruyter & Co

Diamond, D. W. & Verrecchia, R. E. (1991) "Disclosure, Liquidity, and the Cost of Capital", *Journal of Finance*, Vol.46, pp. 1325-1359

Edlund, C. & Kyrö, J. (2009) "Nyheter inför bokslutet 2009", *Balans*, Årgång 35, nr 12, s 33-47

Edlund, C. och Kyrö, J. (2007) "Nyheter inför bokslutet 2007", *Balans*, Årgång 33, nr 12, s 27-39

Elbannan, M. & McKinley, W. (2005) "A theory of the corporate decision to resist FASB standards: An organization theory perspective", *Accounting, Organizations and Society*, 31 pp.601-622

Emmanuel, C. R. & Garrod, N. (2002) "On the Relevance and Comparability of Segmental Data", *ABACUS*, Vol.38, No. 2, s 215-234

pstein, B . J & Jermakowicz, E.K. (2008) *IFRS 2008 Interpretation and application of International Financial Reporting Standards*, John Wiley & Sons, Inc. ISBN 978-0470-13516-7

Eriksson-Zetterquist, U., Kalling, T. & Styhre, A. (2006) *Organisation och organisering*, 2:a upplagan, Liber AB, ISBN: 978-91-47-08676-4

Ettredge, M. & Kwon, S. Y., Smith, D. B. & Stone, M. S. (2006) "The effect of SFAS 131 No. 131 on the cross-segment variability of profits reported by multiple segment firms" *Springer Science, Rev Acc Stud* 17:91-117

Falkman, P. (2000) *Teori för redovisning*, Studentlitteratur, Lund, ISBN 91-44-00896-1

Greve, A.(1997), *Organisationsteori – nya perspektiv*, Universitetsförlaget, Stockholm

Haller, A., Raffournier, B. and Walton, P. (2003) *International Accounting*, Thomson, second edition

Hayes, R. & Lundholm, R. (1996) "Segment reporting to the capital market in the presence of a competitor", *Journal of Accounting Research*, Vol. 34 No.2, pp.261-279

Herrmann, D. & Thomas, W. B. (2000) "An Analysis of Segment Disclosures under SFAS No. 131 and SFAS No.14". *Accounting Horizons*, Vol. 14, No.3, pp. 287-302

Holme, I M. & Solvang, B K.(1997) *Forskningsmetodik. Om kvalitativa och kvantitativa metoder*, Andra upplagan, Studentlitteratur Lund

Holmström, N. (2005) *Företagsekonomi – Från begrepp till beslut*, Fjärde upplagan, Bonniers utbildning

Hope, O-K. & Thomas, W. B. (2008), "Managerial Empire Building and Firm Disclosure", *Journal of Accounting Research*, Vol. 46, No.3, pp.591-626

IASB (2008) *International Financial Reporting Standards, IFRS*, IASCF Publications Department

Janzon, C & Larsolle, H. (2007) "Segmentrapportering enligt IFRS 8. Kommer intern uppföljning och rapportering att styras av redovisningsregler?", *Balans*, Årgång 33, Nr 6, s. 45-48

Jensen, M. C. & Meckling, W. H. (1976) "Theory of the firm: Managerial Behavior, Agency Costs and Ownership Structure", *Journal of Financial Economic*, Vol 3 pp. 305-360

Jiraporn, P., Kim, S. Y., Davidson N. W. & Singh, M. (2006), "Corporate Governance Shareholder Rights, and Firm Diversification: An Empirical Analysis", *Journal of Banking and Finance*, pp 947-963

Körner, S & Wahlgren, L. (2002), *Praktisk statistik*, Tredje upplagan, Studentlitteratur Lund

Körner, S & Wahlgren, L. (2006), *Statistisk Dataanalys*, Fjärde upplagan, Studentlitteratur Lund

Leuz, C. (1999) "Proprietary versus Non-proprietary Disclosures: Voluntary Cash Flow Statements and Business Segment Reports in Germany", Working Paper, University of

Pennsylvania. Hämtad i: Berger, P. G. & Hann, R. (2003) "The act of SFAS no. 131 on Information and Monitoring", *Journal of Accounting Research*, Vol. 41, No.2, pp.163-223

Nobes, C & Parker, R (2000) *Comparative International Accounting*, Sixth Edition

Nobes, C. & Parker, R. (2006) *Comparative International Accounting*, Ninth Edition, Pearson Education Limited

Patel, R. & Davidson, B. (2003), *Forskningsmetodikens grunder. Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*, Tredje upplagan, Studentlitteratur, Lund

Piotroski, J. (2002) "Segment Reporting Fineness and the Precision of Investors Beliefs", Working Paper, University of Chicago, Hämtad i: Berger, P. G. & Hann, R. (2003) "The act of SFAS no. 131 on Information and Monitoring", *Journal of Accounting Research*, Vol. 41, No.2, pp.163-223

Scott, R.W. & Meyer, J.W. (1994) *Institutional Environments and Organizations*, SAGE Publications, Inc.

Smith, D. (2006) *Redovisningens språk*, Tredje upplagan, Studentlitteratur, ISBN 978-91-44-04493-4

Street, D. L., Nichols, N.B. & Gray, S.J. (2000) "Segment Disclosures under SFAS No. 131: Has Business Segment Reporting Improved?", *Accounting Horizons*, Vol. 14, No. 3, pp. 259-285

Verrecchia, R. E (1990) "Information quality and discretionary disclosure", *Journal of Accounting and Economics*, Vol 12, pp 365-380

Whittington, G. (2008) "Fair Value and the IASB/FASB Conceptual Framework Project: An Alternative View", *Journal compilation Accounting Foundation ABACUS*, Vol. 44, No. 2 (hämtad 2009-11-29)

Elektroniska källor

EU- Kommissionen (2007) *Endorsement of IFRS 8 Operating Segments, Analysis of potential Effects- Report*, Hämtad: 09-11-30
http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/docs/ifrs8-operatingsegments-report.pdf

FASB, (2002) Financial Accounting Standards Board, Press release 2002-10-29
Hämtad 09-12-11: <http://www.fasb.org/news/nr102902.shtml>

IASB, (2006a) *Completing the February 2006 Memorandum of Understanding: A progress report and timetable for completion*, Hämtad: 09-11-27
http://www.iasb.org/NR/rdonlyres/F9E80EE5-EBD7-4ABA-927F-C2D4B5701D8A/0/MoU_progress_report_and_timetable.pdf

IASB, (2006b) International Accounting Standard Board, Segment reporting , November 2006 Hämtad: 09-11-20 <http://www.iasb.org/NR/rdonlyres/7ED8A334-0AF1-4F3D-8568-3D9AE2E19192/0/SegmentreportingpsNov06.pdf>

IASB (2006c) International Accounting Standard Board, Hämtad: 2009-12-26
<http://www.iasb.org/Current+Projects/IASB+Projects/Segment+Reporting/Exposure+Draft+and+Comment+Letters/Exposure+Draft+and+Comment+Letters.htm> 2006c

PWC (2008) *Segmentrapportering enligt IFRS 8*, Hämtad: 2009-12-06
http://www.pwc.com/sv_SE/se/publikationer/assets/segment_ifrs8.pdf

Övrig litteratur

Internationella redovisningsstandard i Sverige – IFRS/IAS (2008)

Internationella redovisningsstandard i Sverige – IFRS/IAS (2009)

Årsredovisningar

Samtliga 255 årsredovisningar från år 2008 och första kvartalsrapporterna från år 2009 är hämtade från respektive företags hemsida eller via mejl från respektive företag (Se bilaga 2).

Bilaga 1

Large Cap	Samtliga företag	Bortfall	Urval
Dagligvaror	4	0	4
Energi	2	0	2
Finans	14	2	12
Hälsovård	4	0	4
Industri	16	1	15
IT	2	0	2
Material	6	2	4
Sällanköpsvaror	5	1	4
Teleoperatörer	3	1	2
<i>Summa Large Cap</i>	56	7	49
Mid Cap			
Dagligvaror	2	0	2
Energi	1	0	1
Finans	18	1	17
Hälsovård	5	0	5
Industri	24	0	24
IT	7	0	7
Material	2	1	1
Sällanköpsvaror	14	1	13
Teleoperatörer	0	0	0
<i>Summa Mid Cap</i>	73	3	70
Small Cap			
Dagligvaror	2	1	1
Energi	1	0	1
Finans	14	0	14
Hälsovård	19	2	17
Industri	30	4	26
IT	36	2	34
Material	5	1	4
Sällanköpsvaror	16	2	14
Teleoperatörer	3	0	3
<i>Summa Small Cap</i>	126	12	114
<i>Summa totalt</i>	255	22	233

Bilaga 2

Nr	Bolag	Bransch	Lista	Förändring i antal	Förändring	Kommentarer
1	ABB Ltd	Industri	Large			SFAS
2	Alfa Laval	Industri	Large	0	Oförändrad	
3	Alliance Oil Company	Energi	Large	0	Oförändrad	
4	Assa Abloy B	Industri	Large	0	Oförändrad	
5	AstraZeneca	Hälsovård	Large	0	Oförändrad	
6	Atlas Copco A	Industri	Large	0	Oförändrad	
7	Autoliv Inc	Sällanköpsvaror	Large			SFAS
8	Axfood	Dagligvaror	Large	0	Oförändrad	
9	Boliden	Material	Large			Förtidstillämpning
10	Castellum	Finans	Large	0	Oförändrad	
11	Electrolux A	Sällanköpsvaror	Large	0	Oförändrad	
12	Elekta B	Hälsovård	Large	0	Oförändrad	
13	Ericsson A	IT	Large	0	Oförändrad	
14	Fabege	Finans	Large	1	Oförändrad	
15	Getinge B	Hälsovård	Large	0	Oförändrad	
16	H & M	Sällanköpsvaror	Large	0	Oförändrad	
17	Hakon Invest	Dagligvaror	Large	0	Oförändrad	
18	Hexagon B	Industri	Large	0	Oförändrad	
19	Holmen A	Material	Large	0	Oförändrad	
20	Hufvudstaden A	Finans	Large	0	Oförändrad	
21	Husqvarna A	Sällanköpsvaror	Large	0	Oförändrad	
22	Industriv. A	Finans	Large			ingen segmentrapportering
23	Investor A	Finans	Large	0	Oförändrad	
24	Kinnevik A	Finans	Large	0	Oförändrad	
25	Latour A	Finans	Large	0	Oförändrad	
26	Lindab International	Industri	Large	0	Oförändrad	
27	Lundbergs B	Finans	Large	0	Oförändrad	
28	Lundin Mining	Material	Large			SFAS
29	Lundin Petroleum	Energi	Large	0	Oförändrad	
30	Meda A	Hälsovård	Large	0	Oförändrad	
31	Melker Schörling	Finans	Large	0	Oförändrad	
32	Milicom	Teleoperatörer	Large	0	Oförändrad	
33	MTG A	Sällanköpsvaror	Large	0	Oförändrad	
34	NCC A	Industri	Large	1	Ökning	
35	Nordea Bank	Finans	Large	0	Oförändrad	
36	Oriflame Cosmetics	Dagligvaror	Large	1	Ökning	
37	Ratos A	Finans	Large			tillämpar ej IFRS 8
38	Saab B	Industri	Large	0	Oförändrad	
39	Sandvik	Industri	Large	0	Oförändrad	
40	SCA A	Material	Large	0	Oförändrad	
41	Scania A	Industri	Large	0	Oförändrad	
42	SEB A	Finans	Large	0	Oförändrad	
43	Seco Tools B	Industri	Large	0	Oförändrad	

44	Securitas B	Industri	Large	1	Ökning	
45	SHB A	Finans	Large	0	Oförändrad	
46	Skanska B	Industri	Large	0	Oförändrad	
47	SKF A	Industri	Large	0	Oförändrad	
48	SSAB A	Material	Large	0	Oförändrad	
49	Stora Enso A	Material	Large	0	Oförändrad	
50	Swedbank A	Finans	Large	0	Oförändrad	
51	Swedish Match	Dagligvaror	Large	0	Oförändrad	
52	Tele2 A	Teleoperatörer	Large	0	Oförändrad	
53	TeliaSonera	Teleoperatörer	Large			Förtidstillämpning
54	Tieto Corporation	IT	Large	-7	Oförändrad	
55	Trelleborg B	Industri	Large	0	Oförändrad	
56	Volvo B	Industri	Large	0	Oförändrad	
57	AarhusKarlshamn	Dagligvaror	Mid	0	Oförändrad	
58	Active Biotech	Hälsovård	Mid	0	Oförändrad	
59	Addtech B	Industri	Mid	0	Oförändrad	
60	Atrium Ljungberg B	Finans	Mid			Förtidstillämpning
61	Avanza	Finans	Mid	0	Oförändrad	
62	Axis	IT	Mid	0	Oförändrad	
63	B&B TOOLS B	Industri	Mid	0	Oförändrad	
64	BE Group	Industri	Mid	0	Oförändrad	
65	Beijer Alma B	Industri	Mid	0	Oförändrad	
66	Beijer B	Industri	Mid	0	Oförändrad	
67	Betsson B	Sällanköpsvaror	Mid	0	Oförändrad	
68	Billerud	Material	Mid	2	Ökning	
69	BioInvent	Hälsovård	Mid	0	Oförändrad	
70	Biovitrum	Hälsovård	Mid	0	Oförändrad	
71	Björn Borg	Sällanköpsvaror	Mid	0	Oförändrad	
72	Black Earth Farming	Dagligvaror	Mid	3	Ökning	
73	Brinova B	Finans	Mid	0	Oförändrad	
74	Bure Equity	Finans	Mid	0	Oförändrad	
75	Cardo	Industri	Mid	0	Oförändrad	
76	Clas Ohlson B	Sällanköpsvaror	Mid	0	Oförändrad	
77	Duni	Sällanköpsvaror	Mid	0	Oförändrad	
78	East Capital Explorer	Finans	Mid	0	Oförändrad	
79	Eniro	Sällanköpsvaror	Mid	-3	Minskning	
80	Fagerhult	Industri	Mid	0	Oförändrad	
81	Fast Partner	Finans	Mid	0	Oförändrad	
82	Gunnebo	Industri	Mid	0	Oförändrad	
83	Haldex	Industri	Mid	0	Oförändrad	
84	Heba B	Finans	Mid	0	Oförändrad	
85	Hemtex	Sällanköpsvaror	Mid	0	Oförändrad	
86	Hexpol AB, ser. B	Industri	Mid	0	Oförändrad	
87	HiQ International	IT	Mid	0	Oförändrad	
88	HQ	Finans	Mid	0	Oförändrad	
89	Höganäs B	Material	Mid			ingen segmentrapportering
90	IFS A	IT	Mid	4	Ökning	
91	Indutrade	Industri	Mid	0	Oförändrad	
92	Intrum Justitia	Industri	Mid	0	Oförändrad	
93	ITAB Shop Concept B	Industri	Mid	0	Oförändrad	

94	JM	Sällanköpsvaror	Mid	0	Oförändrad	
95	KappAhl	Sällanköpsvaror	Mid	0	Oförändrad	
96	Klövern	Finans	Mid	0	Oförändrad	
97	Kungsleden	Finans	Mid	0	Oförändrad	
98	LBI International	IT	Mid	0	Oförändrad	
99	Loomis AB, ser. B	Industri	Mid	0	Oförändrad	
100	Mekonomen	Sällanköpsvaror	Mid	0	Oförändrad	
101	Munters	Industri	Mid	0	Oförändrad	
102	Neonet	Finans	Mid	0	Oförändrad	
103	Net Insight B	IT	Mid	0	Oförändrad	
104	New Wave Group B	Sällanköpsvaror	Mid	0	Oförändrad	
105	NIBE B	Industri	Mid	0	Oförändrad	
106	Niscayah Group B	Industri	Mid	0	Oförändrad	
107	Nobia	Sällanköpsvaror	Mid	0	Oförändrad	
108	Nordnet B	Finans	Mid	0	Oförändrad	
109	Orc Software	IT	Mid	0	Oförändrad	
110	PA Resources	Energi	Mid	0	Oförändrad	
111	Peab B	Industri	Mid	0	Oförändrad	
112	Q-Med	Hälsovård	Mid	0	Oförändrad	
113	Rezidor Hotel Group	Sällanköpsvaror	Mid	0	Oförändrad	
114	SAS	Industri	Mid	0	Oförändrad	
115	Sectra B	Hälsovård	Mid	0	Oförändrad	
116	Skanditek	Finans	Mid	0	Oförändrad	
117	SkiStar B	Sällanköpsvaror	Mid			Brutet räkneskapsår
118	Sweco A	Industri	Mid	0	Oförändrad	
119	Systemair	Industri	Mid	0	Oförändrad	
120	SäKI	Finans	Mid	0	Oförändrad	
121	TradeDoubler	IT	Mid	0	Oförändrad	
122	Transcom A	Industri	Mid	0	Oförändrad	
123	Unibet Group	Sällanköpsvaror	Mid	0	Oförändrad	
124	Wallenstam B	Finans	Mid	0	Oförändrad	
125	VBG Group B	Industri	Mid	0	Oförändrad	
126	Wihlborgs	Finans	Mid	0	Oförändrad	
127	Vostok Nafta Investment	Finans	Mid	0	Oförändrad	
128	ÅF B	Industri	Mid	0	Oförändrad	
129	Öresund	Finans	Mid	0	Oförändrad	
130	Academedia B	Sällanköpsvaror	Small	0	Oförändrad	
131	Acando B	IT	Small	0	Oförändrad	
132	ACAP Invest A	Industri	Small	0	Oförändrad	
133	A-Com	Sällanköpsvaror	Small	0	Oförändrad	
134	Addnode B	IT	Small	0	Oförändrad	
135	Aerocrine B	Hälsovård	Small	0	Oförändrad	
136	Affärsstrategerna B	Finans	Small	0	Oförändrad	
137	Alltele	Teleoperatörer	Small	0	Oförändrad	
138	Anoto Group	IT	Small	0	Oförändrad	
139	Artimplant B	Hälsovård	Small	0	Oförändrad	
140	Aspiro	IT	Small	0	Oförändrad	
141	Balder B	Finans	Small	0	Oförändrad	
142	Beijer Electronics	IT	Small	0	Oförändrad	
143	Bergs Timber B	Material	Small	0	Oförändrad	

144	Bilia A	Sällanköpsvaror	Small	0	Oförändrad	
145	BioGaia B	Hälsovård	Small	2	Ökning	
146	Biolin	Hälsovård	Small	0	Oförändrad	
147	BioPhausia	Hälsovård	Small	0	Oförändrad	
148	Biotage	Hälsovård	Small	0	Oförändrad	
149	Bong Ljungdahl	Industri	Small			Förtidstillämning
150	Borås Wäveri B	Sällanköpsvaror	Small	0	Oförändrad	
151	BTS Group B	Industri	Small	0	Oförändrad	
152	Catena	Finans	Small	0	Oförändrad	
153	Cision	Industri	Small	0	Oförändrad	
154	Cloetta	Dagligvaror	Small			ingen segmentrapportering
155	Coastal Contacts Inc	Sällanköpsvaror	Small	0	Oförändrad	
156	Concordia B	Energi	Small	0	Oförändrad	
157	Connecta	IT	Small	0	Oförändrad	
158	Consilium B	Industri	Small	0	Oförändrad	
159	Corem Property Group	Finans	Small	4	Ökning	
160	CTT Systems	Industri	Small	0	Oförändrad	
161	Cybercom	IT	Small			ingen segmentrapportering
162	Dagon	Finans	Small	0	Oförändrad	
163	DGC One AB	Teleoperatörer	Small	0	Oförändrad	
164	Diamyd Med	Hälsovård	Small	0	Oförändrad	
165	Digital Vision	IT	Small	0	Oförändrad	
166	Diös Fastigheter	Finans	Small	0	Oförändrad	
167	Doro	IT	Small	0	Oförändrad	
168	Duroc B	Industri	Small	0	Oförändrad	
169	Elanders B	Sällanköpsvaror	Small	0	Oförändrad	
170	Electra Gruppen	Sällanköpsvaror	Small			Tillämpar ej IFRS 8
171	ElektronikGruppen B	IT	Small	0	Oförändrad	
172	Elos B	Hälsovård	Small	0	Oförändrad	
173	Enea	IT	Small	-1	Minskning	
174	EpiCept	Hälsovård	Small	0	Oförändrad	
175	Feelgood	Hälsovård	Small			ingen segmentrapportering
176	Fenix Outdoor B	Sällanköpsvaror	Small	0	Oförändrad	
177	Fingerprint B	IT	Small	0	Oförändrad	
178	Geveko B	Industri	Small	0	Oförändrad	
179	Global Health Partner AB	Hälsovård	Small	0	Oförändrad	
180	Havsfrun Investment B	Finans	Small	0	Oförändrad	
181	HL Display B	Industri	Small	0	Oförändrad	
182	HMS Networks	IT	Small	0	Oförändrad	
183	Intellecta B	Industri	Small	0	Oförändrad	
184	Intoi B	IT	Small	0	Oförändrad	
185	Jeeves	IT	Small	0	Oförändrad	
186	Kabe B	Sällanköpsvaror	Small	0	Oförändrad	
187	Karo Bio	Hälsovård	Small	0	Oförändrad	
188	KnowIT	IT	Small	0	Oförändrad	
189	Lagercrantz Group B	IT	Small	0	Oförändrad	
190	Lammhults Design	Industri	Small	1	Ökning	
191	Ledstiernan B	Finans	Small	2	Ökning	
192	LinkMed	Finans	Small	0	Oförändrad	
193	Luxonen	Finans	Small	0	Oförändrad	

194	Malmbergs Elekt. B	Industri	Small	0	Oförändrad	
195	Medivir B	Hälsovård	Small	0	Oförändrad	
196	Metro A	Sällanköpsvaror	Small	0	Oförändrad	
197	Micronic	IT	Small	0	Oförändrad	
198	Midelfart Sonesson A	Dagligvaror	Small	0	Oförändrad	
199	Midway A	Industri	Small	0	Oförändrad	
200	Mobyson	IT	Small	0	Oförändrad	
201	Modul 1 Data	IT	Small	0	Oförändrad	
202	Morphic B	Industri	Small			Förtidstillämpning
203	MSC Konsult B	IT	Small	0	Oförändrad	
204	MultiQ Int.	IT	Small	0	Oförändrad	
205	Nederman	Industri	Small	0	Oförändrad	
206	Net Entertainment B	IT	Small	0	Oförändrad	
207	Netonnet	Sällanköpsvaror	Small	0	Oförändrad	
208	Nolato B	IT	Small			ingen segemtnrapportering
209	Nordic Mines	Material	Small			ingen segemtnrapportering
210	Note	IT	Small	1	Ökning	
211	NovaCast B	Industri	Small	0	Oförändrad	
212	Novestra	Finans	Small	-1	Minskning	
213	Novotek B	IT	Small	0	Oförändrad	
214	NSP Holding B	Sällanköpsvaror	Small	0	Oförändrad	
215	OEM B	Industri	Small	-1	Minskning	
216	Opcon	Industri	Small	0	Oförändrad	
217	Orexo	Hälsovård	Small	0	Oförändrad	
218	Ortivus A	Hälsovård	Small	0	Oförändrad	
219	Oxigene	Hälsovård	Small			SFAS
220	PartnerTech	IT	Small	-3	Minskning	
221	Phonera	Teleoperatörer	Small	0	Oförändrad	
222	Poolia B	Industri	Small	0	Oförändrad	
223	Precise Biometrics	IT	Small	0	Oförändrad	
224	Prevas B	IT	Small	0	Oförändrad	
225	Pricer B	IT	Small	0	Oförändrad	
226	ProAct IT Group	IT	Small	0	Oförändrad	
227	Probi	Hälsovård	Small	0	Oförändrad	
228	Proffice B	Industri	Small	-2	Minskning	
229	Profilgruppen B	Material	Small	0	Oförändrad	
230	PSI Group	Industri	Small			Förtidstillämpning
231	RaySearch Lab B	Hälsovård	Small	0	Oförändrad	
232	Readsoft B	IT	Small	-2	Minskning	
233	Rejlers B	Industri	Small	0	Oförändrad	
234	Retail and Brands	Sällanköpsvaror	Small	0	Oförändrad	
235	Rottneros	Material	Small	0	Oförändrad	
236	Rörvik Timber B	Material	Small	0	Oförändrad	
237	Sagax	Finans	Small	0	Oförändrad	
238	Semcon	Industri	Small	0	Oförändrad	
239	Sensys Traffic	IT	Small	0	Oförändrad	
240	Sigma B	IT	Small	0	Oförändrad	
241	SinterCast	Industri	Small	0	Oförändrad	
242	Softronic B	IT	Small	0	Oförändrad	
243	Studsvik	Industri	Small			Förtidstillämpning

244	Svedbergs B	Industri	Small	0	Oförändrad	
245	Swedol B	Sällanköpsvaror	Small	0	Oförändrad	
246	Svolder A	Finans	Small	0	Oförändrad	
247	Ticket	Sällanköpsvaror	Small	0	Oförändrad	
248	Tilgin	IT	Small	0	Oförändrad	
249	Traction B	Finans	Small	0	Oförändrad	
250	Transatlantic B	Industri	Small	0	Oförändrad	
251	Tricorona	Industri	Small	0	Oförändrad	
252	Uniflex B	Industri	Small	0	Oförändrad	
253	Venue Retail Group B	Sällanköpsvaror	Small			Brutet räkneskapsår
254	Vitrolife	Hälsovård	Small	-1	Minskning	
255	XANO B	Industri	Small	0	Oförändrad	

Bilaga 3

	Bransch							
	Dagligvaror				Energi			
	Före	Efter	Förändring totalt	Förändring %	Före	Efter	Förändring totalt	Förändring %
Antal	7	7	7	7	4	4	4	4
Medelvärde	5	6	1	46	5	5	0	0
Min	1	4	0	0	2	2	0	0
Q1	4	4	0	0	4	4	0	0
Median	5	6	0	0	5	5	0	0
Q3	7	7	1	20	7	7	0	0
Max	10	10	3	300	9	9	0	0

	Bransch							
	Finans				Hälsovård			
	Före	Efter	Förändring totalt	Förändring %	Före	Efter	Förändring totalt	Förändring %
Antal	43	43	43	43	26	26	26	26
Medelvärde	4	4	0	10	3	3	0	6
Min	1	1	-1	-50	1	1	-1	-33
Q1	1	1	0	0	1	2	0	0
Median	3	3	0	0	3	3	0	0
Q3	5	5	0	0	4	4	0	0
Max	13	13	4	200	7	7	2	200

	Bransch							
	IT				Industri			
	Före	Efter	Förändring totalt	Förändring %	Före	Efter	Förändring totalt	Förändring %
Antal	43	43	43	43	65	65	65	65
Medelvärde	4	4	-0	-0	4	4	0	0
Min	1	1	-7	-70	1	1	-2	-50
Q1	1	1	0	0	2	2	0	0
Median	3	3	0	0	4	4	0	0
Q3	5	5	0	0	6	6	0	0
Max	14	14	4	100	13	13	1	33

	Bransch							
	Material				Sällanköpsvaror			
	Före	Efter	Förändring totalt	Förändring %	Före	Efter	Förändring totalt	Förändring %
Antal	9	9	9	9	31	31	31	31
Medelvärde	4	4	0	22	4	4	-0	-2
Min	1	1	0	0	2	2	-3	-50
Q1	2	2	0	0	3	3	0	0
Median	4	4	0	0	4	4	0	0
Q3	5	5	0	0	5	5	0	0
Max	9	9	2	200	9	9	0	0

	Bransch Teleoperatörer			
	Före	Efter	Förändring totalt	Förändring %
Antal	5	5	5	5
Medelvärde	6	6	0	0
Min	1	1	0	0
Q1	2	2	0	0
Median	4	4	0	0
Q3	5	5	0	0
Max	16	16	0	0

Bilaga 4

Hypothesis Test Summary

	Null Hypothesis	Test	Sig.	Decision
1	The median of Diff equals 0.	One-Sample Wilcoxon Signed Ranks Test	.659	Retain the null hypothesis.
2	The median of Diffpct equals 0.	One-Sample Wilcoxon Signed Ranks Test	.174	Retain the null hypothesis.

Asymptotic significances are displayed. The significance level is .05.

Hypothesis Test Summary

	Null Hypothesis	Test	Sig.	Decision
1	The distribution of Diff is the same across categories of Bransch.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.273	Retain the null hypothesis.
2	The distribution of Diffpct is the same across categories of Bransch.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.274	Retain the null hypothesis.

Asymptotic significances are displayed. The significance level is .05.

Hypothesis Test Summary

	Null Hypothesis	Test	Sig.	Decision
1	The distribution of Diff is the same across categories of Lista.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.296	Retain the null hypothesis.
2	The distribution of Diffpct is the same across categories of Lista.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.297	Retain the null hypothesis.

Asymptotic significances are displayed. The significance level is .05.

